

Ve Štrasburku dne 7.6.2016
COM(2016) 378 final

2016/0176 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu
zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti**

{SWD(2016) 193 final}

{SWD(2016) 194 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Důvody a cíle návrhu

Tento návrh tvoří součást snah EU vypracovat na základě článku 79 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) komplexní politiku řízení migrace, zejména pak novou politiku v oblasti legální migrace, a přispívá ke strategii růstu EU v souladu s prioritami strategie Evropa 2020¹. Směrnice EU o modré kartě² z roku 2009 měla usnadnit přijímání a mobilitu vysoce kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí a jejich rodinných příslušníků harmonizací podmínek vstupu a pobytu v celé EU a stanovením souboru práv. Jejím cílem bylo učinit EU konkurenceschopnější při lákání vysoce kvalifikovaných pracovníků z celého světa, a tím přispět k řešení nedostatku pracovních sil a dovedností na trhu práce EU a posílení konkurenceschopnosti a hospodářského růstu EU. Směrnice z roku 2009 však těchto cílů nedosáhla.

Stávající směrnice EU o modré kartě prokázala své vnitřní slabé stránky, například omezující podmínky přijetí a velmi omezené usnadnění mobility v rámci EU. To v kombinaci s mnoha různými soubory paralelních pravidel, podmínek a postupů pro přijímání stejné kategorie pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi, které platí v různých členských státech EU, omezilo atraktivitu a používání modré karty EU. Není to ani efektivní, neboť takováto roztržitost s sebou přináší zátěž pro zaměstnavatele a jednotlivé žadatele, ani účelné, jak ukazuje velmi omezený celkový počet vydaných povolení pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi.

Předseda Komise Jean-Claude Juncker proto oznámil svůj záměr řešit nedostatky směrnice EU o modré kartě a podstatně rozšířit její dopad spočívající v přilákání více pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi do EU³. Evropský program pro migraci⁴ oznámil přezkum modré karty EU jako součást nové politiky v oblasti legální migrace s cílem zvýšit její účinnost při lákání talentovaných osob do Evropy. V pracovním programu Komise na rok 2016 bylo oznámeno, že „v reakci na budoucí potřeby Evropy v oblasti demografického vývoje a trhu práce předloží [Komise] nový přístup k legální migraci, včetně opatření na zlepšení směrnice o modré kartě“. Tento návrh je výsledkem uvedeného procesu přezkumu.

Sdělení ze dne 6. dubna 2016⁵ coby součást úspěšného řízení migrace zdůraznilo potřebu udržitelných, transparentních a dostupných legálních cest do Evropy. Komise opětovně potvrdila svůj záměr navrhnout změny směrnice EU o modré kartě za účelem posílení tohoto jednotného celounijního systému přijímání pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi. V navazujících diskuzích vyzýval Evropský parlament k vytvoření nových legálních cest do Evropy a naléhal na Komisi, aby byla v tomto ohledu ambiciózní. Ve své zprávě ze dne 23. března 2016⁶ Parlament připomněl, že revize směrnice EU o modré kartě by měla být

¹ Pro přehled viz internetové stránky [„Strategie Evropa 2020 v kostce“](#).

² Směrnice Rady 2009/50/ES ze dne 25. května 2009 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci (Úř. věst. L 155, 18.6.2009, s. 17).

³ Juncker: [Politické směry](#); [Priority této Komise](#); [Pověřovací dopis komisaři Avramopoulovi](#).

⁴ [Sdělení Komise ze dne 13. května 2015, Evropský program pro migraci, COM\(2015\) 240 final.](#)

⁵ [Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě, Směrem k reformě společného evropského azylového systému a posilování legálních cest do Evropy, COM\(2016\) 197 final.](#)

⁶ [Zpráva k situaci ve Středomoří a nutnosti uceleného přístupu EU k migraci, 23. března 2016. \(2015/2095\(INI\)\).](#)

zároveň ambiciózní i cílená a měla by se zaměřit zejména na odstranění stávajících nesrovnalostí, které se týkají např. paralelních vnitrostátních systémů.

EU již nyní v některých odvětvích čelí strukturálnímu nedostatku a nesouladu v dovednostech, jež mohou vést k omezení růstu, produktivity a inovací (např. v oblasti zdravotní péče, informačních a komunikačních technologií a inženýrství), a tím zpomalit pokračující hospodářské oživení Evropy a omezit její konkurenceschopnost. Aktivace, školení a zvyšování dovedností stávajících pracovních sil – to vše musí hrát v boji proti těmto nedostatkům svou úlohu, zvláště v době, kdy je celková míra nezaměstnanosti vysoká. Je však nepravděpodobné, že by tato opatření dostačovala k tomu, aby uvedené potřeby plně uspokojila, a v každém případě bude nějakou dobu trvat, než budou mít na trh práce a produktivitu skutečný účinek. Strukturální změny v hospodářstvích EU budou i v budoucnosti nadále zvyšovat poptávku po dovednostech, jež nejsou na trhu práce okamžitě dostupné, čímž budou vytvářet další nedostatek dovedností.

Stávající imigrační systém EU pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi není na současné a budoucí výzvy dobře vybaven. Celkový příliv pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi ze třetích zemí do zúčastněných členských států⁷, na základě modré karty EU a vnitrostátních systémů pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi činil 23 419 osob v roce 2012, 34 904 v roce 2013 a 38 774 v roce 2014⁸. Ve srovnání s očekávanými potřebami pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi v některých odvětvích tato čísla ani zdaleka nedostačují k řešení stávajících a očekávaných budoucích nedostatků pracovních sil a dovedností v EU v povoláních, která vyžadují vysoce odborné dovednosti. Ačkoli průzkumy úmyslů vysoce vzdělaných potenciálních migrantů naznačují poměrně silnou atraktivitu EU, ve srovnání s jinými rozvinutými ekonomikami není EU dosti účinná ani v její přeměně na vyšší počty pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi, ani v udržení talentovaných osob vzdělaných v EU. Údaje ukazují, že ze všech migrantů ze zemí mimo EU, kteří přicházejí do zemí OECD, si destinací v EU zvolí 48 % migrantů s nízkým vzděláním a 31 % migrantů s vysokým vzděláním⁹.

Tento návrh, který nahrazuje stávající směrnici EU o modré kartě (2009/50/ES), se snaží zvýšit schopnost EU přilákat a udržet si státní příslušníky třetích zemí s vysoce odbornými dovednostmi, stejně jako zvýšit jejich mobilitu a pohyb mezi pracovními místy v různých členských státech. Cílem je zlepšit schopnost EU účinně a rychle reagovat na stávající i vznikající požadavky na státní příslušníky třetích zemí s vysoce odbornými dovednostmi a vyrovnávat nedostatek dovedností, aby se zvýšil přínos ekonomického přistěhovalectví k posílení konkurenceschopnosti hospodářství EU a řešení důsledků demografického stárnutí.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Evropský program pro migraci potvrdil potřebu využít modrou kartu EU ke zřízení přitažlivého celoevropského systému pro státní příslušníky třetích zemí s vysoce odbornými dovednostmi. Ve sdělení ze dne 6. dubna 2016 bylo dále upřesněno, že toho bude dosaženo

⁷ Spojené království, Irsko a Dánsko se v souladu s příslušnými protokoly připojenými ke Smlouvám směrnice EU o modré kartě neúčastní.

⁸ Statistiky Eurostatu: Počet vnitrostátních povolení pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi se zvýšil z 19 755 v roce 2012 na 21 940 v roce 2013 a 24 922 v roce 2014, zatímco počet modrých karet EU vzrostl z 3 664 v roce 2012 na 12 964 v roce 2013 a 13 852 v roce 2014.

⁹ Senne, J.-N. a David, A., „*General Context and Contribution of Labour Migration in Europe*“ (Obecný kontext a příspěvek migrace pracovních sil v Evropě), OECD 2016, bude vydáno.

vypracováním harmonizovaného společného přístupu EU, který zahrne pružnější podmínky přijetí, zlepšené postupy pro přijímání a posílená práva, včetně mobility v rámci EU.

Tato iniciativa doplňuje jiné nástroje přijaté v oblasti legální migrace. Zejména doplňuje směrnici o osobách převedených v rámci společnosti¹⁰, která usnadňuje vstup zaměstnanců s vysoce odbornými dovednostmi (řídících pracovníků, specialistů) zaměstnaných ve společnostech mimo EU, kteří jsou dočasně přiděleni do dceřiných společností nacházejících se v EU, a jejich mobilitu v rámci EU. Doplňuje rovněž směrnici (EU) 2016/801, která reguluje přijímání a práva studentů a výzkumných pracovníků a také např. stážistů a dobrovolníků v rámci Evropské dobrovolné služby. Návrh rovněž doplňuje směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003, jež upravuje podmínky, za kterých může být uplatněno právo na sloučení rodiny, a 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, a odchyluje se od nich. Stávající návrh jde nad rámec těchto směrnic v tom, že stanovuje příznivější podmínky pro sloučení rodiny a snadnější přístup k právnímu postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta. Kromě toho doplňuje směrnici 2011/95/EU („kvalifikační směrnice“)¹¹ v té míře, že oblast působnosti tohoto návrhu je rozšířena na osoby s vysoce odbornými dovednostmi, které požívají mezinárodní ochrany. Budou moci v kterémkoli z členských států přijmout zaměstnání v souladu se svými dovednostmi a vzděláním a zacelit profesní nedostatky v určitých regionech. To jim umožní být aktivní na trhu práce i v případech, kdy v jejich konkrétním oboru nejsou ve členském státě, který jim poskytl ochranu, žádná volná pracovní místa.

Tento návrh je v souladu s Akčním plánem pro integraci státních příslušníků třetích zemí¹², neboť vymezuje společný rámec politik, který může být členským státům užitečný při dalším rozvíjení a posilování jejich vnitrostátních integračních politik, jež se týkají státních příslušníků třetích zemí včetně těch s vysoce odbornými dovednostmi.

Vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí je stanoven v nařízení (ES) č. 1030/2002 a vztahuje se na tento návrh.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Cílem tohoto návrhu je poskytnout přitažlivý celoevropský systém pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi v souladu s politikami EU zaměřenými na prohloubení a zlepšování jednotného trhu¹³. Politika spočívající v lákání pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi je v souladu s politikami zaměřenými na usnadnění mobility občanů EU v rámci EU, které podporuje nařízení (EU) č. 492/2011¹⁴, nařízení (EU) 2016/589 (EURES)¹⁵ a připravovaný balíček týkající se mobility pracovních sil, pokud jde o koordinaci sociálního zabezpečení,

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU ze dne 15. května 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společností (Úř. věst. L 157, 27.5.2014, s. 1).

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřacované znění) (Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9).

¹² [COM\(2016\)377 final](#).

¹³ Sdělení ze dne 28. října 2015, Zlepšování jednotného trhu, [COM\(2015\) 550 final](#).

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie (Úř. věst. L 141, 27.5.2011, s. 1).

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/589 ze dne 13. dubna 2016 o Evropské síti služeb zaměstnanosti (EURES), přístupu pracovníků ke službám mobility a další integraci trhů práce a o změně nařízení (EU) č. 492/2011 a (EU) č. 1296/2013 (Úř. věst. L 107, 22.4.2016, s. 1).

a zároveň je doplňuje. Doplňuje také politiky, které zlepšují a zdokonalují dovednosti pracovníků EU a uznávání kvalifikací s ohledem na lepší integraci pracovníků na trhu práce. Širší základna dostupných talentovaných osob prospívá hospodářství EU jako celku a předpokládá se, že „efekt přesunu“ pracovníků EU bude v případě pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi nízký. Budoucí nová agenda dovedností pro Evropu¹⁶ se zabývá obecnější problematikou uznávání kvalifikací, a je tudíž pro přijímání pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi na základě modré karty EU rovněž relevantní, neboť tyto osoby často čelí při uznávání kvalifikací získaných ve třetích zemích překážkám a vysokým nákladům. Všechny tyto iniciativy přispívají ke strategii růstu EU v souladu s prioritami strategie Evropa 2020.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Tento návrh se týká podmínek vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí a postupů pro vydávání nezbytných povolení spojených s prací vyžadující vysoce odborné dovednosti. Návrh rovněž upravuje podmínky pobytu státního příslušníka třetí země v jiném členském státě. Proto je vhodným právním základem čl. 79 odst. 2 písm. a) a b) SFEU ve spojení s čl. 79 odst. 1 téže Smlouvy.

Podle Protokolu č. 21 připojeného ke Smlouvám mohou Spojené království a Irsko do tří měsíců poté, co byl předložen návrh či iniciativa, nebo kdykoli po jejich přijetí oznámit Radě, že se chtějí účastnit přijímání a používání navrženého opatření. Žádný z těchto členských států neuplatnil své právo připojit se ke směrnici EU o modré kartě. Podle Protokolu č. 22 připojeného ke Smlouvám se Dánsko neúčastní přijímání opatření založených na tomto článku¹⁷.

Přijímání ekonomických migrantů je sdílenou pravomocí EU a jejích členských států. Žádné opatření navržené v oblasti legální migrace se zejména „nedotýká práva členských států stanovit objem vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících ze třetích zemí na jejich území s cílem hledat tam práci jako zaměstnanci nebo osoby samostatně výdělečně činné“ (čl. 79 odst. 5 SFEU).

• Subsidiarita

Problém se zlepšením schopnosti přilákat a udržet si talentované lidi ze zemí mimo EU je čím dál závažnější a všem členským státům společný. Ačkoli by každý členský stát mohl i nadále mít svůj vlastní vnitrostátní systém pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi, nezvyšovalo by to atraktivitu EU jako celku. Zejména ve srovnání EU s jinými hlavními destinacemi s jednotnějším přístupem nejsou členské státy jednající samostatně, zvláště ty menší, náležitě vybaveny k tomu, aby o pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi soutěžily v mezinárodní konkurenci.

Současná roztržitá situace s odlišnými a paralelními vnitrostátními pravidly pro stejné kategorie státních příslušníků třetích zemí v různých členských státech není pro žádnou ze zúčastněných stran ani účelná, ani účinná. Žadatelé a zaměstnavatelé se musí orientovat ve složitém regulačním rámci, což vytváří náklady a administrativní zátěž, jež doléhají zvláště těžce na malé a střední podniky. Pro orgány členských států by navíc bylo snadnější

¹⁶ COM(2016) 381 final.

¹⁷ Pro Spojené království, Irsko a Dánsko není směrnice 2009/50/ES závazná.

a nákladově efektivnější uplatňovat jednotný, jasný a jednoznačný soubor pravidel pro posuzování žádostí pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi o pobyt a práci.

EU, která vůči vnějšímu světu vystupuje jako jeden hráč, může vytvářet úspory z rozsahu, a tudíž lépe soutěžit s ostatními hlavními destinacemi o omezenou nabídku pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi. Cílem tohoto návrhu je zvýšit celkovou atraktivitu EU vytvořením jednotného, transparentního, pružného a zjednodušeného systému pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi v celé EU. Pracovníkům s vysoce odbornými dovednostmi jasně sděluje, že je EU vítá, tím, že jim nabízí jednoznačné a rychlé postupy přijímání v kombinaci s přitažlivými podmínkami pobytu pro ně i jejich rodiny.

Pouze opatření na úrovni EU mohou navíc pracovníkům s vysoce odbornými dovednostmi nabídnout možnost snadno se pohybovat, pracovat a pobývat v několika členských státech EU. Mobilita v rámci EU pomáhá lépe reagovat na požadavky na pracovní sílu s vysoce odbornými dovednostmi a vyrovnávat nedostatky dovedností. Vnitrostátní systémy naopak vzhledem ke své vlastní povaze nemohou nabízet možnost snadno se přesouvat z jednoho členského státu do jiného, pokud vznikne nedostatek pracovních sil nebo se objeví pracovní příležitosti.

I při harmonizovanějším celoevropském systému a zrušení paralelních vnitrostátních systémů si členské státy ponechají pravomoci nad určitými aspekty, jako je jejich výsadní pravomoc vyplývající ze Smlouvy stanovit objem vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících ze třetích zemí na jejich území s cílem hledat tam práci. Členské státy budou mít rovněž možnost zavést za podmínek, kdy jsou jejich trhy práce vážně narušeny – například se potýkají s vysokou mírou nezaměstnanosti v určitém povolání či odvětví – zjišťování situace na trhu práce. Kromě toho budou mít samotné členské státy kontrolu nad úrovní minimální výše mzdy, která se vypočítá z celostátního průměru mezd – i v případě, že bude harmonizovanější pomocí dolní a horní mezní hodnoty – a nad nedostatkovými povoláními, na něž se budou vztahovat nižší prahové hodnoty.

Vzhledem ke všem těmto důvodům je návrh v souladu se zásadou subsidiarity.

- **Proporcionalita**

Tento návrh se týká podmínek přijetí, postupů a práv pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi ze třetích zemí, což jsou prvky společné přistěhovalecké politiky podle článku 79 SFEU. Pro tuto skupinu státních příslušníků třetích zemí již existují paralelně s vnitrostátními pravidly pravidla platná v celé EU, potřebují však změnit, aby řešila zjištěné problémy a zajistila plné dosažení cílů směrnice, přičemž obsah a forma opatření Unie by měla zůstat omezena na to, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.

Návrh nabízí rovnováhu mezi posílenými právy, včetně mobility v rámci EU, prostřednictvím vyšší úrovně harmonizace na jedné straně a inkluzivnějším systémem prostřednictvím dalšího usnadnění postupů pro přijímání (včetně nižších minimálních výší mezd, tudíž rozšíření cílové skupiny) s určitou flexibilitou pro členské státy, jež jim umožní přizpůsobit systém jejich vnitrostátní situaci, na straně druhé.

Administrativní zátěž uložená členskému státu, pokud jde o změnu právních předpisů a dodatečnou spolupráci, by byla pouze mírná, neboť systém modré karty EU již existuje, a tuto zátěž by převážily přínosy.

- **Volba nástroje**

Zvoleným nástrojem je nová směrnice s cílem zrušit a nahradit stávající směrnici EU o modré kartě. To poskytuje členským státům určitou flexibilitu z hlediska provádění a uplatňování.

Směrnice je závazná, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, ale poskytuje členským státům flexibilitu, pokud jde o formu a metodu provádění cílů směrnice v jejich vnitrostátním právním systému a obecném kontextu. Nebyl shledán žádný důvod k přechodu od směrnice k přímo použitelnému nařízení.

Nezávazná opatření by měla příliš omezený účinek, neboť potenciální žadatelé i společnosti by se museli i nadále potýkat s řadou různých pravidel pro přijetí.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX-POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Hodnocení *ex-post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů

První zpráva o provádění směrnice EU o modré kartě¹⁸ byla předložena v květnu 2014 a posuzovala soulad vnitrostátních právních předpisů s ustanoveními směrnice. Došla k závěru, že mezi členskými státy existují značné rozdíly, pokud jde o počet udělených modrých karet EU, z důvodu politických rozhodnutí členských států, které modrou kartu EU používají a podporují značně odlišnými způsoby a v některých případech upřednostňují své paralelní vnitrostátní systémy. Stávající směrnice EU o modré kartě stanoví pouze minimální normy a členským státům ponechává značnou volnost prostřednictvím mnoha diskrečních ustanovení a odkazů na vnitrostátní právní předpisy. Zpráva rovněž zjistila, že existuje řada nedostatků v provedení, konkrétněji že členské státy zanedbávaly své povinnosti podávání zpráv podle směrnice. Tyto problémy byly s členskými státy projednány prostřednictvím sítě vnitrostátních kontaktních míst a na setkáních kontaktní skupiny.

Další hodnocení provedené Komisí v letech 2015–2016 první zprávu aktualizovalo a rozšířilo. Závěrem je, že modrá karta EU ve své současné podobě nedosahuje svého potenciálu přidané hodnoty kvůli vzájemně si konkurujícím a doplňujícím se vnitrostátním systémům pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi¹⁹.

• Konzultace se zúčastněnými stranami

Mezi 27. květnem a 30. zářím 2015 probíhala veřejná on-line konzultace o modré kartě EU a politikách EU v oblasti migrace pracovní síly. Bylo obdrženo celkem 610 odpovědí na dotazník a 15 písemných příspěvků od širokého spektra aktérů zastupujících všechny příslušné zúčastněné strany²⁰. Byly vyžádány a obdrženy příspěvky od občanů EU, organizací a státních příslušníků třetích zemí (pobývajících v EU nebo mimo ni), od zaměstnavatelů (nadmárodních společností i MSP), jejich sdružení, soukromých i veřejných organizací zprostředkávajících práci, odborů, ministerstev, regionálních a místních orgánů, pracovníků sdělovacích prostředků, akademických pracovníků, mezinárodních organizací, organizací nebo orgánů zemí původu, sociálních partnerů a jiných subjektů občanské společnosti. Konaly se také různé dvoustranné a skupinové schůzky s klíčovými členskými státy, zástupci podniků, praktiky, sociálními partnery a mezinárodními organizacemi (OECD, UNHCR, IOM). Dne 3. prosince 2015 byl zorganizován speciální pracovní seminář s vnitrostátními sociálními partnery ve spolupráci se Střediskem pro sledování trhu práce (SSTP) a stálou studijní skupinou „Přistěhovalectví a integrace“ (IMI) Evropského hospodářského a sociálního výboru. Několik dalších činností pro účely konzultace zúčastněných stran zajistil

¹⁸ Sdělení ze dne 22. května 2014 o provádění směrnice 2009/50/ES, [COM\(2014\) 287 final](#).

¹⁹ Viz přílohu 5 k průvodnímu posouzení dopadů.

²⁰ Výsledky a příspěvky jsou [k dispozici na internetu](#).

externí dodavatel s vybranými vnitrostátními orgány, organizacemi zaměstnavatelů, odbory a organizacemi v zemích původu.

Výsledky byly brány v úvahu během celého přezkumu, což se odráží ve zprávě o posouzení dopadů.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Byla zřízena odborná skupina Komise pro ekonomickou migraci (EGEM)²¹, která má podpořit vypracovávání budoucích politik v oblasti ekonomické migrace. Během první schůzky skupiny EGEM dne 25. března 2015 projednávali odborníci způsoby, jak „lépe řídit migraci pracovních sil na úrovni EU“, a hlavním předmětem diskuze byl přezkum modré karty EU. Druhá schůzka skupiny EGEM dne 7. prosince 2015 byla zaměřena na „možnosti politik pro revidovanou modrou kartu“²².

Kromě toho se dne 13. listopadu 2015 konala schůzka odborné skupiny migrantů s vysoce odbornými dovednostmi, podskupiny Evropské migrační sítě (EMN), s odborníky z členských států za účelem technické diskuse o otázkách souvisejících s modrou kartou EU, paralelními vnitrostátními systémy pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi a jejich vzájemným působením.

- **Posouzení dopadů**

Při přípravě návrhu byl posouzen velký rozsah možností politik, z nichž některé – zrušení směrnice EU o modré kartě, zavedení bodového systému pro projevení zájmu, rozšíření působnosti na mezinárodní poskytovatele služeb – byly vyloučeny v první fázi posouzení.

Zvažované možnosti

Možnosti zachované pro hloubkové posouzení jsou tyto:

0) Základní scénář

Stávající modrá karta EU by se i nadále používala bez legislativních změn. Pokračovaly by stávající činnosti v oblasti monitorování a prosazování stávajících právních předpisů i činnosti za účelem zlepšení mezinárodního uznávání zahraničních kvalifikací, ať už mezi členskými státy nebo ve spolupráci se třetími zeměmi, prostřednictvím výměny postupů a dalších pokynů vnitrostátním orgánům.

1) Rozšíření působnosti tak, aby byla karta dostupná významně širší skupině pracovníků, včetně (některých) se středně odbornými dovednostmi

Tato možnost by učinila modrou kartu EU dostupnou také pro některé pracovníky se středně odbornými dovednostmi, neboť mzda a kvalifikace by byly stanoveny jako alternativní, nikoli kumulativní podmínky. Úroveň práv by oproti současné úrovni nebyla významně posílena.

2) Změna podmínek přijetí a práv bez rozšíření působnosti nad rámec pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi

²¹ Rejstřík expertních skupin Komise: [E03253](#).

²² Členství, zprávy ze schůzek a písemné příspěvky účastníků jsou dostupné na adrese: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3253>

Tato možnost má tři dílčí varianty v závislosti na cílové skupině (širší oproti selektivnější) a drží se rozsahu a základního rámce stávající směrnice, avšak se snadnějšími podmínkami, postupy a právy společnými pro všechny dílčí varianty.

- 2a) Zpřístupnění modré karty EU širší skupině pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi

Tato dílčí varianta by rozšířila počet pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi způsobilých pro modrou kartu EU, usnadnila přijímání a poskytla posílená práva pobytu a mobility. Členské státy by si zachovaly určitou omezenou volnost pro vnitrostátní přizpůsobení systému, ale paralelní vnitrostátní systémy by byly zrušeny.

- 2b) Modrá karta EU coby nástroj pro přilákání vybrané skupiny pracovníků s velmi vysoce odbornými dovednostmi

Tato možnost by z modré karty EU učinila spíše selektivní nástroj pro pracovníky s velmi vysoce odbornými dovednostmi. Způsobilí pracovníci by měli prospěch z rychlého a snadného přijímání a rozsáhlých práv. Paralelní vnitrostátní systémy by zůstaly povoleny.

- 2c) Zavedení dvoustupňové modré karty cílené na různé úrovně dovedností pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi

Tato dílčí varianta by byla kombinací předchozích dílčích možností. To znamená, že by byla zavedena modrá karta EU se dvěma úrovněmi pro oslovení různých kategorií pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi: první úroveň pro širokou skupinu pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi a selektivnější druhou úroveň s rychlejším přístupem k dlouhodobému pobytu a snadnější mobilitou v rámci EU. Paralelní vnitrostátní systémy by byly zrušeny.

3) Jednotná standardní modrá karta pro celou EU

Tímto balíčkem možností politiky by byl zaveden standardní celoevropský soubor pravidel pro modré karty použitelný ve všech členských státech. Nezůstal by žádný prostor pro členské státy, aby kteroukoli z podmínek nebo jiných pravidel pro modrou kartu EU přizpůsobily okolnostem vnitrostátního trhu práce. Modrá karta EU vydaná jedním členským státem by byla vzájemně uznávána všemi členskými státy a poskytovala by neomezenou mobilitu v rámci EU. Paralelní vnitrostátní systémy by byly zrušeny.

Horizontální/paralelní legislativní možnosti

Byla rovněž zvažována řada horizontálních legislativních možností a také jedna nelegislativní. Tyto možnosti by mohly být přijaty samostatně spolu se základním scénářem nebo kombinovány s kterýmkoli z legislativních balíčků:

a) Nelegislativní opatření ke zlepšení účinnosti modré karty EU

Tato možnost politiky se zaměřuje na zlepšení uplatňování modré karty EU a praktické spolupráce mezi členskými státy a posiluje prosazování značky pomocí sdílení informací, propagace a reklamních činností. Zahrnovala by praktická opatření za účelem snadnějšího používání systému modrých karet EU spočívající v uznávání zahraničních kvalifikací a lepším souladu mezi dovednostmi a pracovními místy.

b) Legislativní opatření rozšiřující modrou kartu EU na inovativní podnikatele

Tato možnost by rozšířila působnost modré karty EU z vysoce kvalifikovaných *zaměstnaných* pracovníků na inovativní podnikatele (tedy *samostatně výdělečně činné* pracovníky) a v rámci směrnice by byl pro tuto skupinu vytvořen samostatný soubor podmínek přijetí a práv (včetně možnosti mobility v rámci EU).

c) Legislativní opatření rozšiřující modrou kartu EU na osoby s vysoce odbornými dovednostmi, které požívají mezinárodní ochrany, a žadatele o azyl

Tato možnost by otevřela přístup k modré kartě EU pro další kategorie migrantů, kteří žádají o status mezinárodní ochrany nebo jej obdrželi. Lze rozlišit dvě hlavní podkategorie a dílčí možnosti: i) zahrnutí pouze osob, které požívají mezinárodní ochrany (uprchlíci, osoby, kterým je přiznána doplňková ochrana); ii) zahrnutí i žadatelů o azyl.

Upřednostňovaná možnost

Na základě posouzení dopadů, účinnosti a účelnosti zachovaných možností i jejich proveditelnosti je upřednostňovanou možností možnost 2a) v kombinaci s horizontálními variantami a) (nelegislativní opatření) a c) s dílčí variantou i) (včetně zahrnutí pouze osob požívajících mezinárodní ochrany do působnosti směrnice). Upřednostňovaná možnost tudíž zahrnuje následující hlavní prvky: změnu podmínek přijetí a zpřístupnění modré karty EU širší skupině pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi, posílení práv spojených s modrou kartou EU včetně mobility v rámci EU a nerozšiřování působnosti nad rámec pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi. Kromě toho již nebudou nadále umožněny vnitrostátní systémy pro státní příslušníky třetích zemí spadající do působnosti této směrnice. Legislativní opatření by doplňovala opatření nelegislativní a potenciálně také zpřístupnění modré karty EU osobám s vysoce odbornými dovednostmi, které požívají mezinárodní ochrany.

Upřednostňovaná možnost představuje vyvážený kompromis mezi vysokou mírou inkluzivnosti, značnou flexibilitou pro členské státy při přizpůsobování systému jejich vnitrostátní situaci a vysokým potenciálem náhrady za paralelní vnitrostátní systémy na jedné straně a dalším usnadněním postupů, vyšší úrovní práv, větším usnadněním mobility v rámci EU a vysokou mírou harmonizace na straně druhé. Tato upřednostňovaná možnost tedy představuje vyváženou kombinaci mezi (vysokou) účinností a účelností a pozitivními hospodářskými a sociálními dopady. Tyto pozitivní dopady by se maximalizovaly, pokud by byla uvedena možnost kombinována s nelegislativními opatřeními, jako jsou aktivní propagace systému a lepší párování zaměstnavatelů a potenciálních migrantů.

Odhadovaný počet dodatečných povolení pro tuto možnost se pohybuje v rozsahu od 32 484 do 137 690 pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi (za rok, součet za zúčastněné členské státy, odchylky v závislosti na minimální výši mzdy stanovené jednotlivými členskými státy). To by vedlo k odhadovanému pozitivnímu ročnímu hospodářskému dopadu mezi 1,4 miliardy až 6,2 miliardami EUR, který by přinesli dodateční pracovníci s vysoce odbornými dovednostmi přicházející do EU a pracující v rámci EU. Vyšší celkové počty přijatých pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi a zvýšený potenciál udržení mladých talentů, kteří získali vzdělání v EU, vytvoří širší základnu pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi, v níž mohou zaměstnavatelé nalézt chybějící pracovní síly, což by příznivě ovlivnilo růst a konkurenceschopnost v EU. V kombinaci se zvýšenými možnostmi profesní mobility mezi pracovními místy a mobility v rámci EU by to MSP usnadnilo nábor a snížilo jeho náklady, umožnilo jim to vyvážit nedostatek pracovních sil a posílilo jejich perspektivy růstu. Mělo by to rovněž pozitivní dopad na schopnost společností provádět výzkum a vývoj a prospělo by to celkové kapacitě EU pro inovace, výzkum a podnikání. Vysoká účinnost

a účelnost této možnosti by rovněž snížila administrativní zátěž spojenou s jejím uplatňováním.

Positivní by byly také sociální dopady, neboť občané EU by měli prospěch z příznivého účinku na celkový hospodářský růst skrze odstranění nedostatku pracovních sil a dovedností, což může nepřímo přispět k posilování hospodářství založeného na znalostech a tvorbě pracovních míst v EU. Vzhledem k tomu, že je tento systém zacílen na pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi, zaměřen na poptávku a značně selektivní a že jsou v něm zabudovány náležité pojistky, předpokládá se, že potenciální efekt přesunu pracovníků v EU bude omezený. Přínosem pro držitele modré karty by byla posílená práva na sloučení rodiny, přístup k právnímu postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta a mobilita v rámci EU. Očekávané pozitivní sociální dopady mohou rovněž spočívat v zahrnutí osob, které požívají mezinárodní ochrany, neboť osoby s vysoce odbornými dovednostmi požívající mezinárodní ochrany by se získáním modré karty EU staly viditelnějšími pro zaměstnavatele ve svém hostitelském členském státě a měly by přístup na trhy práce i v jiných členských státech, nikoli pouze v jednom, který jim poskytl ochranu. To usnadní jejich účast na trhu práce a následně podpoří jejich integraci a schopnost postarat se o svou vlastní obživu.

Stanovisko Výboru pro kontrolu regulace

Dne 5. února 2016 bylo posouzení dopadů předloženo Výboru pro kontrolu regulace a dne 2. března 2016 se uskutečnilo jednání. Výbor vydal první stanovisko (negativní) dne 4. března 2016. Posouzení dopadů bylo znovu předloženo dne 14. března a druhé stanovisko (pozitivní) bylo vydáno dne 18. března 2016. Hlavní záležitosti vyžadující zlepšení, na něž poukázala stanoviska Výboru pro kontrolu regulace, jsou uvedeny níže a byly zohledněny následujícím způsobem:

a) Ujasněte řešené problémy a jejich unijní rozměr

Ve zprávě o posouzení dopadů byl podrobněji analyzován stávající a budoucí nedostatek pracovních sil v celé EU a způsob, jak lze tyto nedostatky účinně řešit pomocí revidovaného systému modrých karet, obzvláště posílením mobility pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi ze třetích zemí v rámci EU. Bylo rovněž ujasněno vzájemné působení mezi mobilitou občanů EU v rámci EU a mobilitou pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi a míra, do jaké obojí přispívá k řešení nedostatku dovedností a pracovních sil. Byly doplněny číselné údaje a další analýza sloužící k lepšímu prokázání potřeby opatření EU za účelem přilákání pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi ze třetích zemí a přidané hodnoty EU ve srovnání s vnitrostátními systémy. Bylo také dále rozpracováno vzájemné působení mezi přezkumem systému modrých karet EU a jinými kategoriemi migrantů, jako jsou osoby, které požívají mezinárodní ochrany / žadatelé o azyl, poskytovatelé služeb a podnikatelé, stejně jako potřeba jejich možného zahrnutí do působnosti směrnice.

b) Vyjasněte cíle a možnosti politik

Obecné i specifické cíle byly revidovány, aby byly více v souladu s vymezením problému i navrhovanými možnostmi. Byla vysvětlena logika, na níž jsou balíčky možností politik založeny, a prezentace byla zjednodušena. Byla rozšířena odůvodnění, proč vyloučit některé možnosti předem, a bylo zlepšeno vyhodnocení a výběr možností politik.

c) Zaměřte analýzu dopadů na hlavní aspekty trhu práce

Prezentace analýzy dopadů byla zjednodušena a upravena tak, aby byla pro čtenáře přehlednější, a jednoznačněji zaměřena na aspekty trhu práce a hospodářské dopady. Jestliže

to bylo proveditelné, byly zjištěny dopady na členský stát. Více se poukázalo na rozdíly mezi různými možnostmi politiky a základním scénářem. Přestože kvantitativní údaje zůstávají omezené, byly analyzovány administrativní náklady a přínosy pro různé zúčastněné strany. V důsledku postupného vylučování možností na základě jasných a objektivních kritérií byla vybrána upřednostňovaná možnost, která se skládá z jednoho balíčku možností politiky a z horizontálních prvků.

- **Základní práva**

Tato iniciativa je plně v souladu s Listinou základních práv a posiluje některá z práv, která jsou v ní zakotvena. Přispívá zejména k zajištění práva na respektování soukromého a rodinného života (článek 7) – prostřednictvím ustanovení usnadňujících sloučení rodiny pracovníkům s vysoce odbornými dovednostmi – a práva pracovat a vykonávat svobodně zvolené nebo přijaté povolání (čl. 15 odst. 1). Je rovněž plně v souladu s právy, která se týkají pracovních podmínek (čl. 15 odst. 3), a právy pracovníků (články 27 až 36), neboť zachovává právo na rovné zacházení pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi, pokud jde o pracovní podmínky, přístup k sociálnímu zabezpečení, ke vzdělávání a odborné přípravě i přístup ke zboží a službám. Stejně tak je plně zajištěn soulad s článkem 47 (právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces), neboť jsou zachována stávající ustanovení o modré kartě EU související s právem na odvolání, pokud je žádost zamítnuta, jakož i právem, aby byl pracovník informován o důvodech zamítnutí.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Neexistují žádné důsledky pro rozpočet Evropské Unie.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise zkontroluje správné a účelné provedení ve vnitrostátním právu všech zúčastněných členských států. Během celé fáze provádění bude Komise organizovat pravidelné schůze kontaktního výboru se všemi členskými státy. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě hodnotící zprávu o provádění, fungování a dopadu modré karty EU tři roky po uplynutí lhůty pro provedení a každé tři roky poté.

Uplatňování směrnice o modré kartě EU bude monitorováno z hlediska hlavních cílů politiky za pomoci řady relevantních a měřitelných ukazatelů a na základě snadno dostupných, přijatých a důvěryhodných zdrojů údajů. Sdělování více typů informací se v revidované směrnici stává závazným s cílem zlepšit jejich včasné poskytování a spolehlivost. To zvýší jejich hodnotu pro monitorování a hodnocení politiky v oblasti migrace pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi. Dále bude prostřednictvím vnitrostátních kontaktních míst pro modrou kartu EU zlepšena výměna informací.

- **Informativní dokumenty**

Navrhovaná směrnice má širokou osobní působnost, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí s vysoce odbornými dovednostmi, na které se vztahuje. Ve srovnání se stávající směrnicí 2009/50/ES návrh také obsahuje vyšší počet zákonných povinností. Vzhledem k tomu a vzhledem ke skutečnosti, že návrh zahrnuje ustanovení o řadě skupin, na něž se stávající právní rámec dosud povinně nevztahuje, budou nutné informativní dokumenty, včetně srovnávací tabulky mezi vnitrostátními předpisy a směrnicí, které budou doprovázet oznámení

prováděcích opatření, tak aby prováděcí opatření, která členský stát doplnil ke stávajícím právním předpisům, byla jasně identifikovatelná.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Kapitola I – OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1 – Předmět

Cílem návrhu je vymezit podmínky pro vstup a pobyt a také práva státních příslušníků třetích zemí, kteří žádají o pobyt v EU za účelem zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti, ať už pocházejí ze zemí mimo EU nebo oprávněně pobývají v EU v jiném postavení, a jejich rodinných příslušníků. Návrh také určuje podmínky, za nichž se mohou státní příslušníci třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě za podmínek uvedených v tomto návrhu, pohybovat a pobývat se svými rodinnými příslušníky v jiných členských státech. Toto ustanovení zůstává v zásadě podobné tomu ve směrnici 2009/50/ES, je však uzpůsobeno tak, aby zohledňovalo skutečnost, že se modrá karta stane jediným prostředkem pro přijímání státních příslušníků třetích zemí s vysoce odbornými dovednostmi.

Článek 2 – Definice

Tento článek uvádí definice pojmů používaných v návrhu, které jsou do značné míry společné i ostatním stávajícím směrnici o legální migraci. Je definován pojem „zaměstnání vyžadující vysoce odborné dovednosti“ (highly skilled employment), který nahrazuje pojem „zaměstnání vyžadující vysokou kvalifikaci“ (highly qualified employment) používaný ve stávající směrnici. V souladu s vnitrostátním právem a postupy odkazuje na placené zaměstnání osoby, která má nezbytnou způsobilost, jež je doložena „vyšší odbornou kvalifikací“. Tu lze doložit buď „vysokoškolskou kvalifikací“ (tj. úspěšným ukončením postsekundárního vyššího vzdělávání nebo srovnatelného programu terciárního vzdělávání, který odpovídá nejméně úrovni 6 klasifikace ISCED²³ z roku 2011 nebo úrovni 6 evropského rámce kvalifikací) nebo „vyššími odbornými dovednostmi“ (tj. dovednostmi doloženými nejméně třemi roky odborné praxe na úrovni srovnatelné s vysokoškolskou kvalifikací, která souvisí s prací nebo povoláním, jež má být prováděno). Úroveň požadovaných dovedností se nemění, ale pro členské státy se stává povinností uznávat odbornou praxi jako alternativu ke školské kvalifikaci. Nový je také konkrétní odkaz na úroveň Mezinárodní standardní klasifikace vzdělání (ISCED) a evropský rámec kvalifikací (EQF), který má zajistit větší jasnost.

Jako novinka je ve srovnání se směrnicí 2009/50/ES uvedena definice „obchodní činnosti“, aby bylo vymezeno, které profesní činnosti může provádět držitel modré karty EU v rámci zvláštních pravidel pro krátkodobou mobilitu do jiných členských států (viz článek 19).

Článek 3 – Oblast působnosti

Návrh se obdobně jako směrnice 2009/50/ES nevztahuje na občany EU, státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty EU a chtějí se přestěhovat do jiného členského státu, sezónní pracovníky ani vyslané pracovníky. Vzhledem k tomu, že existuje možnost překrývání mezi oblastmi působnosti směrnice Evropského parlamentu

²³ Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání UNESCO.

a Rady (EU) 2016/801²⁴ a tohoto nástroje, tento článek z působnosti směrnice výslovně vylučuje státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o pobyt v členském státě jako výzkumní pracovníci ve smyslu směrnice (EU) 2016/801 za účelem vedení výzkumného projektu. Jakmile však budou přijati podle směrnice (EU) 2016/801, mohou oprávněně pobývajícím výzkumní pracovníkům požádat o modrou kartu EU podle této směrnice pro jiné účely, než jsou ty, na které se vztahuje směrnice (EU) 2016/801.

Změnou oproti směrnici 2009/50/ES je zpřístupnění modré karty EU všem státním příslušníkům třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, aby jim bylo umožněno vykonávat zaměstnání vyžadující vysoce odborné dovednosti a provádět služební cesty do různých členských států bez ohledu na to, zda je občan EU doprovází či nikoli. Tito státní příslušníci třetích zemí s vysoce odbornými dovednostmi, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, mají stejnou potřebu krátkodobé a dlouhodobé profesní mobility v rámci EU jako jiní státní příslušníci třetích zemí s vysoce odbornými dovednostmi a neměla by jim být upírána možnost zažádat o modrou kartu EU, kterou by měli ve své zemi původu, pouze kvůli tomu, že legálně pobývají v EU jakožto rodinní příslušníci občanů EU.

Navrhovaná směrnice se i nadále nevztahuje na osoby usilující o mezinárodní ochranu a čekající na rozhodnutí o svém právním postavení ani na ty, kdo jsou příjemci dočasné ochrany nebo pobývají v členském státě striktně na přechodnou dobu. Novinkou však je, že se vztahuje na osoby, které požívají mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU („kvalifikační směrnice“). Tyto osoby budou moci požádat o modrou kartu EU jako kterýkoli jiný státní příslušník třetí země, přičemž si zachovávají všechna práva, jichž požívají jako osoby, kterým byla přiznána ochrana (viz rovněž komentáře k článkům 15 a 16). Přístup k modré kartě EU musí být poskytnut také státním příslušníkům třetích zemí, kteří mají být znovuusídleni v členských státech podle budoucích režimů EU a jimž budou poskytnuta podobná práva jako ta stanovená v kvalifikační směrnici. Osoby s vysoce odbornými dovednostmi, které požívají mezinárodní ochrany, se tak stanou dostupnějšími pro zaměstnavatele a budou moci přijmout zaměstnání cílenějším způsobem, v souladu se svými dovednostmi a vzděláním, přičemž budou moci vyrovnat nedostatek panující v odvětvích a povoláních v kterémkoli členském státě. To jim umožní, aby se aktivně podíleli na trhu práce, což podpoří jejich integraci a budou si díky tomu moci snadněji zajistit svou vlastní obživu. Navíc to zamezí tomu, aby jejich dovednosti přišly vniveč, pokud v členském státě, který jim poskytl ochranu, nejsou žádná volná pracovní místa v jejich konkrétním oboru, což povede k účinnějšímu rozložení pracovních sil na trhu práce. V nadcházející revizi kvalifikační směrnice budou zavedeny nezbytné odkazy a změny, aby se zajistil soulad.

Zahrnuto je rovněž ustanovení na ochranu mezinárodních dohod uzavřených Uníí a/nebo jejími členskými státy s cílem zajistit etický nábor, tj. chránit ta odvětví, která v rozvojových zemích trpí nedostatkem pracovních sil.

Na rozdíl od směrnice 2009/50/ES nový návrh neumožňuje členským státům mít zavedeny paralelní vnitrostátní systémy zacílené na tutéž skupinu pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi. Aby se z modré karty EU mohl stát skutečně celounijní systém, členské státy jsou povinny vydávat osobám spadajícím do působnosti této směrnice modrou kartu EU namísto vnitrostátních povolení k práci vyžadující vysoce odborné dovednosti. Členské státy mohou vnitrostátní povolení vydávat pouze pracovníkům, kteří jsou státními příslušníky

²⁴

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).

třetích zemí a nespádají do působnosti této směrnice, za omezení stanovených ostatními právními předpisy EU v oblasti legální migrace.

Článek 4 – Příznivější ustanovení

Návrh harmonizuje podmínky přijetí a postupy pro státní příslušníky třetích zemí spadající do jeho působnosti a pro jejich rodinné příslušníky, jakož i pro jejich následnou mobilitu do jiných členských států.

Členským státům je přesto i nadále dovoleno poskytovat příznivější podmínky, pokud jde o práva, zejména ve vztahu k rovnému zacházení (článek 15) a právům rodinných příslušníků (článek 16). Členské státy mohou zavést rovněž příznivější zacházení v situacích dočasné nezaměstnanosti (článek 14) a povolit nepřítomnosti na svém území, jakmile došlo k získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta (čl. 17 odst. 5). Kromě toho mohou členské státy zavést příznivější ustanovení ohledně procesních záruk (článek 10).

Kapitola II – PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ

Článek 5 – Kritéria pro přijetí

Článek 5 upravuje podmínky, které žadatel musí splnit, aby byl přijat jako držitel modré karty EU. Kromě obecných podmínek podobných těm, které jsou obsaženy ve směrnici 2009/50/ES, a ostatním stávajícím *acquis* o legální migraci (tj. mít platný cestovní doklad a zdravotní pojištění a nepředstavovat hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví), zvláštní podmínky zahrnují:

- *Odst. 1 písm. a):* Pracovní smlouva nebo závazná pracovní nabídka s dobou trvání nejméně šesti měsíců v dotčeném členském státě, neboť přijímání je orientováno na poptávku. Oproti stávající směrnici je požadovaná délka smlouvy zkrácena z 12 na 6 měsíců. Tato podmínka má zaručovat určitou míru kontinuálnosti pobytu a zaměstnání, přičemž nabízí určitý stupeň flexibility v souladu s požadavky trhu práce a praxí členských států. Významný podíl vnitrostátních povolení k pobytu pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi je však v současnosti vydáván na dobu platnosti kratší než dvanáct měsíců a zaměstnavatelé obvykle nabízejí nejprve zkušební smlouvu s kratší dobou trvání, aby se ujistili, že zaměstnanec je vhodný pro dané pracovní zařazení, po němž lze smlouvu prodloužit, byla-li zkušební doba úspěšně dokončena.

- *Odst. 1 písm. b):* Pro regulovaná povolání musí žadatel obdobně jako u směrnice 2009/50/ES splnit požadavky pro výkon dotyčného regulovaného povolání občany Unie stanovené ve vnitrostátním právu.

- *Odst. 1 písm. c) a odstavce 6:* V případě neregulovaných povolání musí žadatel prokázat, že má nezbytnou vyšší odbornou kvalifikaci, tj. vysokoškolskou kvalifikaci nebo vyšší odborné dovednosti; členské státy usnadní ověřování a uznávání dokladů potvrzujících příslušnou vyšší odbornou kvalifikaci. Změny ve srovnání se směrnicí 2009/50/ES jsou popsány v článku 2.

- *Odstavec 2:* Mzda uvedená v pracovní smlouvě se musí přinejmenším rovnat určité minimální výši stanovené členskými státy v rozmezí minimálně 1,0- a maximálně 1,4násobku průměrné hrubé roční mzdy v dotyčném členském státě. Tato minimální výše je nižší než ta, která je stanovena ve směrnici 2009/50/ES (minimálně 1,5násobek průměrné hrubé roční mzdy v dotyčném členském státě, maximum není stanoveno), tudíž významně zvyšuje

inkluzivnost systému modré karty EU, zahrnuje totiž mnohem vyšší počet potenciálních pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi²⁵. Pevný rozsah zvyšuje harmonizační účinek při zachování určité míry flexibility pro členské státy, jež mohou stanovit minimální výši podle konkrétní situace na svém trhu práce, průměrných úrovní příjmů a rozdílů v rozdělení příjmů. Za účelem zvýšení transparentnosti a harmonizace se stává povinností používat jako referenčních údaje pro výpočet minimální výše mzdy údaje Eurostatu (národní účty).

- *Odstavce 4 a 5:* Tato ustanovení zavádějí povinnou nižší minimální mzdu (odpovídající 80 % obecné minimální výše) pro nedostatková povolání určená členskými státy, která patří do hlavních skupin 1 a 2 Mezinárodní klasifikace zaměstnání²⁶, jakož i pro mladé absolventy. Ve směrnici 2009/50/ES je uvedena pouze volitelná nižší minimální výše mzdy pro nedostatková povolání na minimální úrovni 1,2násobku průměrné mzdy. Odchylna pro čerstvé absolventy, která se ve směrnici 2009/50/ES nepředpokládala, usnadňuje přístup k modré kartě EU mladým odborníkům, kteří pravděpodobně nemají dostatečnou odbornou praxi, aby si mohli nárokovat vysoké mzdy²⁷. Takové usnadnění je v souladu s nedávnými změnami právních předpisů EU o studentech (směrnice (EU) 2016/801), podle nichž mají absolventi povoleno hledat v hostitelském členském státě zaměstnání po dobu nejméně devíti měsíců.

Články 6 a 7 – Důvody k odmítnutí, odnětí nebo neprodloužení platnosti modré karty EU

Tato ustanovení uvádějí povinné a volitelné důvody k odmítnutí, odnětí nebo neprodloužení platnosti. Ty jsou velmi podobné jako důvody obsažené ve směrnici 2014/66/EU ve vztahu k osobám převedeným v rámci společnosti a ve srovnání se směrnicí 2009/50/ES byla některá ustanovení doplněna.

Pokud jde o možnost provádění zjišťování situace na trhu práce, zatímco podle směrnice 2009/50/ES se jedná o neomezené právo členského státu, v návrhu je to povoleno pouze za situace, kdy je trh práce členského státu vážně narušen, například vysokou mírou nezaměstnanosti v daném povolání nebo odvětví v určitém regionu na jeho území. Má-li členský stát v úmyslu provést zjišťování situace na trhu práce, zašle odůvodněné oznámení Komisi a sdělí to žadatelům a zaměstnavatelům. Do posouzení okolností souvisejících s jeho trhem práce může členský stát zapojit sociální partnery.

Kapitola III – MODRÁ KARTA EU A POSTUP

Články 8, 9, 10 a 11 – Modrá karta EU, žádosti o přijetí, procesní záruky a poplatky

Žadatelé, v jejichž prospěch příslušný členský stát vydal kladné rozhodnutí, obdrží povolení k pobytu, tzv. modrou kartu EU, která uvádí podmínky, za nichž jsou oprávněni pracovat. Standardní doba platnosti modré karty EU je nejméně 24 měsíců. Pouze pokud je pracovní smlouva uzavřena na kratší dobu, modrá karta EU by měla být platná nejméně po dobu trvání pracovní smlouvy s připočtením tří měsíců. Je-li však modrá karta EU prodloužena, měla by doba platnosti být v každém případě nejméně 24 měsíců. Ve směrnici 2009/50/ES je členským státům poskytnuta možnost volby standardní platnosti mezi 1 a 4 roky nebo dobou

²⁵ Analýzu dopadu a inkluzivnosti různých minimálních výší mzdy viz přílohy 7 a 14 posouzení dopadů, které je přiloženo k tomuto návrhu, SWD (2016) 193.

²⁶ Hlavní skupiny 1 a 2 Mezinárodní klasifikace zaměstnání (ISCO) zahrnují řídicí pracovníky a odborníky. <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/intro.htm>.

²⁷ Viz přílohu 7 posouzení dopadů připojeného k návrhu, SWD(2016) 193.

trvání pracovní smlouvy s připočtením tří měsíců a platí stejně pro první povolení i prodloužení.

Žádosti o modrou kartu EU lze podávat buď mimo území členského státu, nebo z území členského státu; to druhé platí za podmínky, že žadatel na území daného členského státu z jakýchkoli důvodů oprávněně pobývá (avšak s přihlédnutím ke kategoriím, které jsou z oblasti působnosti směrnice vyloučeny na základě čl. 3 odst. 2). To je velkorysejší než ustanovení směrnice 2009/50/ES, které pouze dává členským státům možnost povolit všem oprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí požádat na jejich území.

Členské státy informují žadatele o rozhodnutí o žádosti nejpozději do 60 dní po předložení žádosti. Tato doba je kratší než 90 dní stanovených ve směrnici 2009/50/ES.

Členské státy se mohou rozhodnout, že za vyřizování žádostí uloží poplatky. Tyto poplatky by však být neměly být nepřiměřené ani nadměrné. Jedná se o nové ustanovení podle vzoru směrnice 2014/66/EU o osobách převedených v rámci společnosti.

Článek 12 – Uznání zaměstnavatelé

Je zaveden dobrovolný systém „uznaných zaměstnavatelů“, který se ve směrnici 2009/50/ES nepředpokládal. Postup uznávání je regulován na vnitrostátní úrovni; takový postup však musí být transparentní a nesmí pro zaměstnavatele představovat nepřiměřenou ani nadměrnou administrativní zátěž a náklady. Jestliže byl zaměstnavatel uznán v souladu s tímto článkem, postup podávání žádostí o získání modré karty EU musí být zrychlený (maximálně 30 dní) a musí být spojen s procesním usnadněním (tj. nejsou požadovány žádné důkazy, pokud jde o kvalifikaci pro neregulovaná povolání a zdravotní pojištění).

Kapitola IV – PRÁVA

Články 13 a 14 – Přístup na trh práce a dočasná nezaměstnanost

Směrnice 2009/50/ES obsahuje mnohovrstevnatý soubor pravidel upravující přístup na trh práce a postupy s tím spojené. V návrhu je přístup zjednodušen: držitelům modré karty EU je umožněn plný přístup k zaměstnáním vyžadujícím vysoce odborné dovednosti. Členské státy mohou pouze požadovat, aby jim držitelé sdělovali změny zaměstnavatele nebo změny, jež mohou ovlivnit splnění podmínek přijetí v rámci systému modrých karet EU. Účelem je vyjasnit ve všech členských státech právní situaci a zabránit zbytečné administrativní zátěži. To nemá dopad na možnost členských států odejmout nebo neprodloužit modrou kartu EU, pokud podmínky již nejsou splněny. Držitelé modré karty EU mají navíc povoleno vykonávat paralelně se svým povoláním na modrou kartu samostatnou výdělečnou činnost, což představuje možnou postupnou cestu k inovativnímu podnikání. Tento nárok nemá dopad na skutečnost, že musí být průběžně plněny podmínky přijetí, na jejichž základě byla modrá karta EU udělena, a proto držitelé modré karty EU musí zůstat v zaměstnaneckém poměru vyžadujícím vysoce odborné dovednosti.

Obdobně jako u směrnice 2009/50/ES je povolena dočasná nezaměstnanost, aniž by to ovlivnilo právo pobytu držitele modré karty EU. Nezaměstnanost nesmí trvat déle než tři měsíce nebo se vyskytnout více než jednou během platnosti modré karty EU.

Články 15 a 16 – Rovné zacházení a rodinní příslušníci

Ustanovení o rovném zacházení s držiteli modré karty EU jako s příslušníky členského státu do velké míry odpovídá právům přiznaným na základě směrnice 2009/50/ES, byly pouze zavedeny určité aktualizace pro zajištění souladu s novějšími směrnicemi.

Odchylky od směrnice 2003/86/ES mají za cíl usnadnit slučování rodin pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi. Stejně jako podle směrnice 2009/50/ES nesmí být uložena žádná čekací lhůta ani integrační opatření, než je sloučení povoleno. Další usnadnění představuje nárok rodinných příslušníků obdržet svá povolení okamžitě, jakmile je modrá karta EU vydána, a tak se moci k pracovníkovi neprodleně připojit. Členské státy navíc nemohou uplatnit omezení týkající se přístupu rodinných příslušníků na trh práce, avšak před poskytnutím přístupu může být provedeno zjišťování situace na trhu práce.

Tato ustanovení se nevztahují na držitele modré karty EU, požívají-li práv v oblastech upravených těmito články jakožto osoby, které požívají práva volného pohybu. Obdobně se tato ustanovení nevztahují na osoby, které požívají mezinárodní ochrany. Na tyto osoby se naopak vztahují pravidla, která pro ně platí jako pro osoby, jež požívají mezinárodní ochrany, ve vztahu k členskému státu, který jim ochranu poskytl.

Články 17 a 18 – Dlouhodobý pobyt v EU pro držitele modré karty EU

Tyto články stanoví odchylky od směrnice 2003/109/ES, a tím poskytují držitelům modré karty EU usnadněný přístup k právnímu postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU. Ve srovnání se směrnicí 2009/50/ES jsou zavedeny další úlevy, přičemž se vychází ze stávajícího modelu. Aby se zaručila dostatečná úroveň integrace do hostitelské země, přístup lze získat především prostřednictvím souvislého tříletého období pobytu v jednom členském státě jako držitel modré karty EU. Pokud se alternativně držitel modré karty EU přestěhoval do jiného členského státu na základě ustanovení směrnice o modré kartě EU o mobilitě, lze právní postavení získat na základě pětiletého souvislého pobytu sečteného v různých členských státech (bude započítán rovněž pobyt s držením jiného povolení k pobytu, než je modrá karta EU). Za účelem posílení vazby se zemí, která přiznala právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU, se požaduje, aby držitel modré karty EU v dotyčném členském státě pobýval nejméně dva roky bezprostředně před zažádáním o právní postavení. V případech, kdy platí období tří let, lze právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU odejmout, dokud nebylo dovršeno pětileté období oprávněného a nepřetržitého pobytu na území členských států, jestliže se státní příslušník třetí země stane nezaměstnaným a nemá dostatečné prostředky pro svou obživu a případně pro obživu svých rodinných příslušníků, aniž by musel využívat systém sociální pomoci dotyčného členského státu, kromě případů nemoci, úrazu, nedobrovolné nezaměstnanosti nebo odborné přípravy. V případech, kdy platí období pěti let, je povolena delší nepřítomnost na území členských států než podle obecného režimu předpokládaného ve směrnici 2003/109/ES.

Již směrnice 2009/50/ES uznávala specifické právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů EU, kteří jsou bývalými držiteli modré karty EU. Do návrhu jsou zařazena nová ustanovení s cílem zaručit, aby při tomto přechodu nebyla ztracena žádná práva: práva krátkodobé mobility v rámci EU za účelem obchodních činností v druhém členském státě požívaná podle systému modré karty EU budou po přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU zachována. Co se týče pobytu v druhém členském státě, pro dlouhodobě pobývajících rezidenty, kteří jsou bývalými držiteli modré karty EU, bude platit režim předpokládaný ve směrnici 2003/109/ES s odchylkami v případech, kdy jsou ujednání o modré kartě EU příznivější.

Kapitola V – MOBILITA MEZI ČLENSKÝMI STÁTY

Článek 19 – Obchodní činnost v druhém členském státě

Tento zcela nový článek umožňuje držitelům modré karty vstupovat do jiných členských států a pobývat v nich za účelem vykonávání obchodní činnosti, jak je vymezena v čl. 2 písm. l). Druhé členské státy nesmí pro vykonávání takové činnosti požadovat pracovní povolení ani žádné jiné povolení kromě modré karty EU vydané prvním členským státem. Je-li modrá karta EU vydána členským státem, který uplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, může se držitel modré karty EU pohybovat v schengenském prostoru a vykonávat obchodní činnost po dobu 90 dní během období 180 dní. V případě přesunu do členského státu, který se účastní systému modré karty EU, ale neuplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, může vykonávat obchodní činnost po stejnou dobu. Je-li modrá karta EU vydána členským státem, který schengenské *acquis* neuplatňuje v plném rozsahu, musí druhé členské státy povolit vstup a pobyt za účelem obchodní činnosti na základě modré karty EU, aniž by vyžadovaly samostatná víza nebo jiná povolení, rovněž po dobu 90 dní během období 180 dní. Hlavním účelem tohoto článku je zaručit, aby obchodní činnosti v rámci EU, které mohou patřit mezi obvyklé úkoly pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi, bylo možné provádět bez právní nejistoty nebo nadměrné administrativní zátěže.

Články 20 a 21 – Pobyt v druhém členském státě pro držitele modré karty EU a jejich rodinné příslušníky

Ve srovnání se směrnicí 2009/50/ES je mobilita mezi členskými státy dále usnadněna, aby se modrá karta EU stala skutečně celoevropským systémem lépe vybaveným k přilákání potřebných dovedností do Evropy. Požadované období pobytu v prvním členském státě je zkráceno z 18 na 12 měsíců a v souladu se systémem pro dlouhodobou mobilitu vypracovaným v rámci směrnice 2014/66/EU je při žádosti o modrou kartu EU v druhém členském státě od několika podmínek upuštěno. Pro mobilní držitele modré karty EU není zejména povoleno zjišťování situace na trhu práce, není-li rovněž zavedeno pro žádosti o první vstup, stejně jako žádné kvóty, a druhý členský stát nemůže znovu ověřovat kvalifikace pro neregulovaná povolání. Příslušný postup je zjednodušen a urychlen a práce může začít okamžitě po podání žádosti o modrou kartu EU. Rodinní příslušníci se mohou k držiteli modré karty EU připojit neprodleně a od některých podmínek pro jejich pobyt v druhém členském státě je upuštěno.

Článek 22 – Záruky a sankce

Jsou zavedeny nové záruky, aby odpovídaly širším právům, která jsou přiznána držitelům modrých karet EU. Je-li modrá karta EU vydána členským státem, který neuplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, a držitel modré karty EU překročí pro účely mobility vnější hranici, mohou členské státy požadovat důkaz o účelu cesty. Pokud navíc druhý členský stát nakonec modrou kartu EU nevydá, musí první členský stát povolit opětovný vstup dotyčné osoby s případnými rodinnými příslušníky. Existují zvláštní záruky proti *navracení* určené pro situace, kdy držitel modré karty EU zároveň požívá mezinárodní ochrany. Tato ustanovení jsou podobná těm, která jsou zahrnuta ve směrnici 2011/51/EU, kterou byl přístup k právnímu postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta EU společně s příslušnými právy na mobilitu rozšířen na osoby, které požívají mezinárodní ochrany. Členské státy mohou zaměstnavatelům, kteří neplní své povinnosti, uložit sankce.

Kapitola VI – ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Články 23, 24, 25 a 26 – Přístup k informacím, statistiky, podávání zpráv a spolupráce mezi kontaktními místy

Článek 23 požaduje jako novinku oproti směrnici 2009/50/ES, aby členské státy žadatelům poskytovaly snadno dostupné informace o podmínkách vstupu a pobytu a o příslušných právech. Požaduje také, aby Komisi sdělovaly údaje o řadě aspektů, jako jsou roční minimální výše mezd, seznam povolání, v nichž panuje nedostatek, případy, kdy členské státy využijí ustanovení o etickém náboru, a povolené obchodní činnosti na jejich území.

Článek 23 požaduje, aby členské státy předávaly Komisi statistiky o počtu vydaných, zamítnutých, prodloužených nebo odejmutých modrých karet a o povoleních vydaných jejich rodinným příslušníkům. Tyto statistiky by měly být rozčleněny podle doby platnosti povolení, pohlaví a věku žadatelů a hospodářského odvětví. Měly by rovněž umožňovat rozčlenění státních příslušníků třetích zemí na ty, jimž byla poskytnuta modrá karta EU, a na osoby, které požívají mezinárodní ochrany nebo práva volného pohybu, jakož i na držitele modré karty EU, kteří získali právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta. Některé statistiky jsou požadovány již podle směrnice 2009/50/ES, návrh však ukládá členským státům další požadavky, jež jsou zásadní pro monitorování provádění a rozvoj systému.

Na základě článku 25 podá Komise Evropskému parlamentu a Radě každé tři roky zprávu o uplatňování této směrnice, v níž zejména posoudí dopady článků 5, 12, 19 a 20, a navrhne nezbytné změny. To je sice standardní ustanovení, ale zvláštním předmětem zájmu jsou nová pravidla pro mobilitu.

Článek 26 požaduje, aby členské státy určily kontaktní místa pro výměnu informací souvisejících s článkem 17 (právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta), 19 (obchodní činnosti), 20 (dlouhodobá mobilita) a 23 (prováděcí opatření). Cílem je rozšířit výměnu informací ve srovnání se směrnicí 2009/50/ES.

Články 27, 28, 29 a 30 – Provedení směrnice, vstup v platnost, určení a zrušení

Články 26 až 28 obsahují standardní ustanovení. Článek 29 zrušuje směrnici 2009/50/ES, kterou nahrazuje tento návrh.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 79 odst. 2 písm. a) a b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²⁸,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²⁹,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Sdělení Komise ze dne 3. března 2010 nazvané „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“³⁰ stanoví cíl, aby se Unie stala ekonomikou založenou na znalostech a inovacích, snížila administrativní zátěž společností a lépe vyrovnávala nabídku a poptávku na trhu práce. Na opatření k usnadnění přijímání pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi z řad státních příslušníků třetích zemí je třeba pohlížet v těchto širších souvislostech.
- (2) V závěrech Evropské rady ze dne 26. a 27. června 2014 se uvádí, že k tomu, aby Evropa zůstala atraktivní destinací pro talentované a kvalifikované lidi, musí soutěžit v celosvětovém úsilí o získávání nadaných jedinců. Proto by se měly rozvíjet strategie s cílem plně využít možností legální migrace, včetně zjednodušení stávajících pravidel.
- (3) Evropský program pro migraci přijatý dne 13. května 2015 vyzývá k zavedení atraktivního celoevropského režimu zaměřeného na vysoce kvalifikované státní příslušníky třetích zemí a stanoví, že je zapotřebí přezkoumat směrnici Rady 2009/50/ES³¹ s cílem efektivněji lákat talentované lidi do Unie, což pomůže řešit demografické problémy, s nimiž se Unie potýká, i nedostatek pracovních sil a dovedností v klíčových odvětvích hospodářství Unie.
- (4) Je nezbytné reagovat na problémy určené ve zprávě o provádění směrnice 2009/50/ES. Unie by měla usilovat o vytvoření atraktivnějšího a efektivnějšího celoevropského

²⁸ Úř. věst. C, , s. .

²⁹ Úř. věst. C, , s. .

³⁰ [KOM\(2010\) 2020 v konečném znění.](#)

³¹ Směrnice Rady 2009/50/ES ze dne 25. května 2009 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci (Úř. věst. L 155, 18.6.2009, s. 17).

režimu pro pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi. Přístup EU zaměřený na přilákání pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi by měl být ještě více harmonizován a modrá karta EU by se v této souvislosti měla stát hlavním nástrojem s rychlejšími postupy, pružnějšími kritérii pro přijímání podporujícími začlenění a rozsáhlejšími právy, včetně snadnější mobility uvnitř EU. To by ovšem vyžadovalo podstatné změny směrnice 2009/50/ES, a proto by uvedená směrnice měla být zrušena a nahrazena novou směrnicí.

- (5) Měl by být vytvořen celoevropský systém přijímání, který umožní získat pro Unii pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi a tyto pracovníky zde udržet. členské státy by všem žadatelům, kteří spadají do působnosti této směrnice, měly namísto vnitrostátních povolení vydávat modrou kartu EU. členským státům by mělo být ponecháno právo vydávat jiná povolení než modrou kartu EU pro účely zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí, kteří nespádají do oblasti působnosti této směrnice; tato povolení by podléhala omezením vyplývajícím z jiných směrnic v oblasti migrace pracovních sil.
- (6) Pojem *vysoce kvalifikovaní pracovníci* by měl být nahrazen pojmem *pracovníci s vysoce odbornými dovednostmi*, aby se zdůraznilo, že jako kritérium pro přijetí bude ve stejné míře brána v úvahu kvalifikace získaná formálním vzděláním jako odpovídající odborná praxe. Podle doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012³² může uznávání výsledků učení, to znamená kompetencí (znalostí, dovedností a postojů)³³ dosažených prostřednictvím neformálního a informálního učení, hrát významnou úlohu při zvyšování zaměstnatelnosti a mobility. členským státům doporučuje mít nejpozději v roce 2018 zaveden fungující režim uznávání neformálního a informálního učení. Vzhledem k tomu, že mechanismy a režimy hodnocení a ověřování odborné praxe nejsou ve všech členských státech snadno dostupné, mohlo by být pro provedení ustanovení týkajících se uznávání odborné praxe zavedeno další období v délce dvou let od vstupu této směrnice v platnost, aby bylo členským státům podle potřeby umožněno takovéto mechanismy a režimy vyvinout. Pro účely uznávání odborné praxe podle této směrnice by měla vnitrostátní kontaktní místa pro modrou kartu EU v členských státech navázat účinnou spolupráci se zúčastněnými stranami a sítěmi v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, zaměstnanosti a mládeže i v dalších příslušných oblastech politiky.
- (7) Touto směrnicí by nemělo být dotčeno právo členských států stanovit objem přijatých státních příslušníků třetích zemí přicházejících na jejich území ze třetích zemí za účelem hledání práce, jak je uvedeno v čl. 79 odst. 5 Smlouvy. členské státy by na základě toho měly mít možnost buď posoudit žádost o modrou kartu EU jako nepřijatelnou, nebo ji zamítnout. Vzhledem k tomu, že čl. 79 odst. 5 SFEU se týká pouze státních příslušníků třetích zemí přicházejících ze třetích zemí, právo stanovit objem přijímaných osob se nevztahuje na situace, kdy byl státní příslušník třetí země podle této směrnice na území členských států již přijat a chce prodloužit pobyt v tomtéž nebo v jiném členském státě.

³² Doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení (2012/C 398/01) (Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1).

³³ Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení (Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 10).

- (8) Osoby požívající mezinárodní ochrany definované v čl. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU³⁴ mají širší soubor práv včetně přístupu na trh práce v členském státě, který jim ochranu poskytl. Aby se dále podpořilo sociální začlenění těchto osob a zlepšily se jejich příležitosti na trhu práce v Unii, měly by mít osoby s vysoce odbornými dovednostmi právo požádat o modrou kartu EU. Měla by se na ně vztahovat stejná pravidla jako na kteréhokoli jiného státního příslušníka třetí země, který spadá do oblasti působnosti této směrnice a má právní postavení osoby požívající mezinárodní ochrany a současně i držitele modré karty EU. Z důvodů právní srozumitelnosti a soudržnosti by se však na tuto skupinu držitelů modré karty EU v členském státě, který jim poskytl mezinárodní ochranu, neměla uplatňovat ustanovení této směrnice týkající se rovného zacházení a sloučení rodiny. Tato práva by měla být i nadále regulována azylovým *acquis* a případně směrnicí Rady 2003/86/ES³⁵.
- (9) Přenesení odpovědnosti za ochranu osob požívajících mezinárodní ochrany přesahuje oblast působnosti této směrnice; status ochrany a práva s ním spojená by na základě vydání modré karty EU neměly být přenášeny na jiný členský stát.
- (10) Aby se usnadnila nezávislá mobilita uvnitř EU a obchodní činnosti těch státních příslušníků třetích zemí s vysoce odbornými dovednostmi, kteří požívají práva volného pohybu, měl by jim být umožněn přístup k získání modré karty EU podle stejných pravidel jako kterémukoli jinému státnímu příslušníkovi třetí země spadajícímu do oblasti působnosti této směrnice. To by mělo platit bez ohledu na to, zda příslušný občan Unie uplatnil základní právo na volný pohyb a pobyt podle článku 21 SFEU či nikoli, a bez ohledu na to, zda dotčený státní příslušník třetí země byl nejprve držitelem modré karty EU, anebo osobou požívající práva volného pohybu. Právy, jež tito státní příslušníci třetích zemí nabudou jako držitelé modrých karet EU, by neměla být dotčena práva, jichž mohou požívat podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES³⁶. Z důvodu právní srozumitelnosti a soudržnosti by, pokud jde o sloučení rodiny a rovné zacházení, měla mít přednost pravidla podle směrnice 2004/38/ES. Veškerá ustanovení této směrnice týkající se osob požívajících práva volného pohybu by měla platit i v případech, kdy je toto právo odvozeno od těch státních příslušníků třetích zemí, kteří požívají práva na volný pohyb rovnocenného právu občanů Unie podle dohod uzavřených buď mezi Unií a jejími členskými státy a třetími zeměmi, nebo mezi Unií a třetími zeměmi.
- (11) Tato směrnice by se neměla vztahovat na kategorie státních příslušníků třetích zemí, pro něž platí zvláštní režim podle práva Unie se zvláštními podmínkami vstupu a zvláštními soubory práv, pokud by zahrnutí těchto kategorií do této směrnice bylo v rozporu se smyslem daného režimu, vedlo by ke zbytečné právní složitosti nebo by existovalo riziko jeho zneužití. Tato směrnice by se neměla vztahovat na státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o pobyt v členském státě jako výzkumní pracovníci za účelem vedení výzkumného projektu, neboť tyto osoby spadají do

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřacované znění) (Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9).

³⁵ Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, 3.10.2003, s. 12).

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77).

oblasti působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801³⁷, která zavádí zvláštní postup pro přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem vědeckého výzkumu. Jakmile však byli přijati podle směrnice (EU) 2016/801, měli by legálně pobývající výzkumní pracovníci mít právo žádat o modrou kartu EU podle této směrnice pro jiné účely, než jsou účely, na které se vztahuje směrnice (EU) 2016/801.

- (12) Touto směrnicí by neměla být dotčena možnost držitele modré karty EU požívat dalších práv a výhod, jež mohou být poskytnuty vnitrostátními právními předpisy a které jsou slučitelné s touto směrnicí.
- (13) Je nezbytné zajistit pružný systém přijímání reagující na poptávku a založený na objektivních kritériích, jako jsou například pracovní smlouva nebo závazná pracovní nabídka nejméně na dobu šesti měsíců, minimální výše mzdy, kterou mohou členské státy podle situace na svém trhu práce upravit, a vyšší odborná kvalifikace.
- (14) Touto směrnicí nejsou dotčeny vnitrostátní postupy uznávání diplomů. Aby bylo možné zhodnotit, zda dotyčný státní příslušník třetí země má vysokoškolské vzdělání nebo odpovídající kvalifikaci, mělo by se podle výběru dotyčného členského státu odkazovat buď na úroveň 6, 7 a 8 Mezinárodní standardní klasifikace vzdělání (ISCED) z roku 2011, nebo na víceméně odpovídající úroveň 6, 7 a 8 evropského rámce kvalifikací (EQF).
- (15) S cílem zajistit dostatečnou míru harmonizace podmínek pro přijetí v celé Unii by měly být stanoveny minimální a maximální koeficienty pro výpočet minimální výše mzdy. Členské státy by měly stanovit vlastní minimální výši mzdy v souladu se situací na svých trzích práce a s jejich organizací a v souladu se svými obecnými politikami v oblasti přistěhovalectví.
- (16) Nižší minimální výše mzdy by se měla stanovit v případě konkrétních povolání, u nichž dotyčný členský stát usuzuje, že existuje výrazný nedostatek dostupných pracovních sil, a tato povolání jsou uvedena v oddílech 1 a 2 Mezinárodní klasifikace zaměstnání (ISCO).
- (17) Nižší minimální výše mzdy by také měla být stanovena tak, aby zvýhodňovala státní příslušníky třetích zemí po určitou dobu po ukončení studia. Toto období by mělo být zaručeno pokaždé, když státní příslušník třetí země dosáhne úrovně vzdělání vyhovujícího pro účely této směrnice, a sice úrovně 6, 7 nebo 8 podle klasifikace ISCED 2001 či úrovně 6, 7 nebo 8 podle evropského rámce klasifikací v souladu s vnitrostátním právem dotyčného členského státu. Mělo by se použít vždy, když státní příslušník třetí země požádá o první nebo prodlouženou modrou kartu EU do tří let ode dne získání kvalifikace, a také v případě, že tento státní příslušník třetí země požádá o první prodloužení platnosti modré karty EU a první modrá karta EU byla vydána na dobu kratší než 24 měsíců. Po uplynutí těchto zvýhodněných období, která mohou probíhat souběžně, lze od mladých odborníků rozumně očekávat, že získali dostatečnou odbornou praxi, aby splňovali požadavky pro přiznání běžné minimální výše mzdy.
- (18) Měly by být stanoveny podmínky vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti, včetně kritérií způsobilosti souvisejících s minimální výši mzdy. Jejich cílem by nemělo být určení

³⁷

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).

výše mezd, a neměly by se proto odchylovat od pravidel či praxe na úrovni členských států ani od kolektivních smluv a neměly by se využívat k zavedení jakékoli harmonizace v této oblasti. Tato směrnice by měla plně respektovat pravomoci členských států, zejména v otázkách zaměstnanosti, práce a sociálních věcí.

- (19) Nemělo by být nezbytné, aby státní příslušník třetí země byl držitelem cestovního dokumentu, jehož platnost pokrývá celou dobu platnosti počáteční modré karty EU. Státním příslušníkům třetích zemí by mělo být povoleno, aby si – mají-li platnou modrou kartu EU – platnost svého cestovního dokumentu prodloužili.
- (20) Členské státy by měly žádost o modrou kartu EU zamítnout a mělo by jim být umožněno modrou kartu EU zrušit nebo odmítnout prodloužit její platnost, pokud existuje hrozba pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví. Každé zamítnutí z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti by mělo vycházet z individuálního chování dotyčné osoby, v souladu se zásadou proporcionality. Onemocnění nebo fyzické postižení, jež státní příslušník třetí země utrpěl poté, co byl přijat na území prvního členského státu, by nemělo představovat jediný důvod ke zrušení jeho modré karty EU nebo k odmítnutí prodloužit její platnost nebo pro nevydání modré karty EU v druhém členském státě.
- (21) Členskými státy by mělo být umožněno modrou kartu EU zrušit nebo odmítnout prodloužit její platnost, pokud držitel modré karty EU nedodržel podmínky mobility podle této směrnice nebo opakovaně svá práva mobility zneužíval, například tím, že požádal o modrou kartu EU v jiných členských státech a okamžitě začal vykonávat zaměstnání, ačkoli je zřejmé, že podmínky nebyly splněny a žádost bude zamítnuta.
- (22) Při každém rozhodnutí o zamítnutí žádosti o modrou kartu EU nebo zrušení modré karty EU nebo odmítnutí prodloužit její platnost by se měly vzít v úvahu konkrétní okolnosti daného případu a měla by být dodržena zásada proporcionality. Zejména tehdy, pokud důvod pro zamítnutí souvisí s činností zaměstnavatele, by menší pochybení nemělo v žádném případě představovat jediný důvod pro zamítnutí žádosti nebo pro zrušení povolení nebo odmítnutí prodloužit jeho platnost.
- (23) Jakmile jsou všechny podmínky pro přijetí splněny, členský stát by ve stanovené lhůtě měl modrou kartu EU vydat. Jestliže členský stát vydá pouze povolení k pobytu na svém území a všechny podmínky této směrnice týkající se přijetí jsou splněny, měl by členský stát dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země udělit požadované vízum. Mělo by být zajištěno, aby příslušné orgány za účelem neprodleného udělení víza účinně spolupracovaly.
- (24) Pravidla týkající se doby zpracování žádostí o modrou kartu EU by ve všech případech měla zaručit bezproblémové vydávání povolení. Doba zpracování a posouzení žádosti o modrou kartu EU by neměla zahrnovat dobu nezbytnou pro uznání odborné kvalifikace nebo případně dobu nezbytnou pro vydání požadovaného víza.
- (25) Formát modré karty EU by měl být v souladu s nařízením (ES) č. 1030/2002³⁸, a měl by tak členskými státy poskytovat především informace týkající se podmínek, za nichž je osoba oprávněna pracovat.
- (26) Dotčený členský stát by měl zajistit, aby žadatelé měli právo proti jakémukoli rozhodnutí, na jehož základě byla zamítnuta jejich žádost o vydání modré karty EU,

³⁸

Nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí (Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1).

nebo odmítnuto její prodloužení, nebo byla karta odňata, podat odvolání k soudu nebo tribunálu. Tím není dotčena možnost určit správní orgán pověřený prováděním předběžného správního přezkumu takovéhoto rozhodnutí.

- (27) Jelikož jsou držitelé modré karty EU pracovníky s vysoce odbornými dovednostmi, kteří přispívají k řešení nedostatku pracovních sil a dovedností v klíčových odvětvích, zásada přístupu na trh práce by měla být obecným pravidlem. Nicméně za okolností, kdy domácí trh práce prochází vážnými otřesy, jako je vysoká úroveň nezaměstnanosti v daném povolání nebo odvětví, která může být omezena na některé regiony nebo jiné části území, by členský stát měl mít rovněž možnost před vydáním modré karty EU zohlednit situaci na svém trhu práce.
- (28) V případě, že se členské státy rozhodnou této možnosti využít pro určité povolání či odvětví, popřípadě na konkrétní části svého území, měly by o tom zaslat oznámení Komisi, v němž vysvětlí ekonomické, sociální a jiné důvody k rozhodnutí zavést takovéto zjišťování situace na trhu práce na příštích 12 měsíců, a stejně tak by měly učinit pro každé následující 12měsíční období. Členské státy mohou do posouzení okolností týkajících se domácího trhu práce zapojit sociální partnery. Toto ověřování by nemělo být možné, pokud se platnost modré karty EU prodlužuje v prvním členském státě. U modrých karet EU ve druhém členském státě by zohlednění situace na trhu práce mělo být možné pouze v případě, že tento členský stát zavedl kontroly také při prvních žádostech státních příslušníků třetích zemí přicházejících ze třetích zemí, a to po samostatném oznámení spolu s odůvodněním. V případě, že se členské státy rozhodnou této možnosti využít, měly by to jasným, přístupným a transparentním způsobem sdělit žadatelům a zaměstnavatelům, a to i prostřednictvím internetu.
- (29) Členské státy by se v rámci provádění této směrnice měly vyhnout aktivnímu náboru pracovníků v rozvojových zemích v odvětvích, v nichž je nedostatek pracovních sil. Měly by být rozvíjeny etické náborové politiky a zásady použitelné na zaměstnavatele ve veřejném i soukromém sektoru v klíčových odvětvích, například ve zdravotnictví. To je v souladu se závazky EU vyplývajícími z Globálního kodexu WHO pro mezinárodní nábor zdravotnického personálu z roku 2010³⁹ a se závěry Rady a členských států ze dne 14. května 2007 o evropském akčním programu pro řešení kritického nedostatku zdravotnických pracovníků v rozvojových zemích (2007–2013), a případně ve školství. Tyto zásady a politiky by měly být posíleny vytvořením a uplatňováním mechanismů, pokynů a jiných nástrojů určených k případnému usnadnění cirkulační a dočasné migrace, jakož i dalšími opatřeními, která by minimalizovala záporné a maximalizovala kladné dopady migrace pracovníků s vysokou úrovní dovedností na rozvojové země tak, aby namísto „odlivu mozků“ docházelo k jejich „přilivu“.
- (30) Pro zaměstnavatele, kteří byli pro tento účel uznáni, by měl být zaveden zjednodušený postup, který bude pro členské státy dobrovolný. Status uznaného zaměstnavatele by měl přinést určité zjednodušení z hlediska postupů a podmínek pro přijetí podle této směrnice – tedy *zjednodušený postup* – a členské státy by měly zavést dostatečné záruky proti zneužití. Jestliže je v době platnosti modré karty EU, jež byla vydána na základě zjednodušeného postupu, status uznaného zaměstnavatele zrušen, měly by při

³⁹

[WHO Global Code of Practice on the International Recruitment of Health Personnel](#) (Globální kodex WHO pro mezinárodní nábor zdravotnického personálu), přijatý dne 21. května 2010 na šedesátém třetím Světovém zdravotnickém shromáždění v [rezoluci WHA63.16](#).

prodloužení modré karty EU platit běžné podmínky pro přijetí, pokud dotyčný státní příslušník třetí země není zaměstnán jiným uznaným zaměstnavatelem.

- (31) Aby se podpořilo inovativní podnikání, mělo by být státním příslušníkům třetích zemí přijatým podle této směrnice poskytnuto právo vykonávat souběžně samostatně výdělečnou činnost, aniž by to ovlivnilo právo na pobyt z titulu držitele modré karty EU. Tímto právem by neměla být dotčena trvalá povinnost splňovat podmínky pro přijetí podle této směrnice a držitel modré karty EU by měl i nadále setrvat v zaměstnání vyžadujícím vysoce odborné dovednosti.
- (32) Rovné zacházení, jakého se dostává držitelům modré karty EU, by mělo zahrnovat rovné zacházení v oblastech sociálního zabezpečení uvedených v článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004⁴⁰. Tato směrnice neharmonizuje právní předpisy členských států v oblasti sociálního zabezpečení. Omezuje se na uplatňování zásady rovného zacházení v oblasti sociálního zabezpečení na státní příslušníky třetích zemí, kteří spadají do její oblasti působnosti.
- (33) V případě mobility mezi členskými státy se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010⁴¹. Tato směrnice by neměla mobilním držitelům modré karty EU přiznávat více práv, než jsou ta, která jsou již stanovena ve stávajících právních předpisech Unie v oblasti sociálního zabezpečení státních příslušníků třetích zemí, v jejichž případě existují mezi členskými státy přeshraniční zájmy.
- (34) Odborná kvalifikace získaná státním příslušníkem třetí země v jiném členském státě by měla být uznávána stejně jako v případě občanů Unie. Kvalifikace získaná v třetí zemi by měla být vzata v potaz v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES⁴². Jestliže státní příslušník třetí země žádá o modrou kartu EU za účelem výkonu neregulovaného povolání, neměly by členské státy uplatňovat nadměrné formální požadavky a úplné postupy uznávání, pokud lze dostatečné důkazy získat jinak.
- (35) Právy, jež získá osoba požívající mezinárodní ochrany jakožto držitel modré karty EU, by neměla být dotčena práva, jichž dotyčná osoba požívá podle směrnice 2011/95/EU a podle Ženevské úmluvy v členském státě, který jí status ochrany udělil. Aby se zamezilo situacím, v nichž by došlo k rozporům mezi pravidly, se ustanovení této směrnice týkající se rovného zacházení a sloučení rodiny v tomto členském státě neuplatní. Osoby, jež jsou osobami požívajícími mezinárodní ochrany v jednom členském státě a držiteli modré karty EU v jiném, by měly požívat stejných práv, včetně rovnosti zacházení, jako státní příslušníci členského státu pobytu a jako všichni ostatní držitelé modré karty EU v tomto jiném členském státě.
- (36) Aby se usnadnilo získávání pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi, zásadním prvkem této směrnice by měly být příznivé podmínky pro sloučení rodiny a nekomplikovaný přístup manželů k práci. Za účelem dosažení tohoto cíle by měly být stanoveny zvláštní odchylky od směrnice Rady 2003/86/ES. Podmínky týkající se období začleňování nebo čekací doby by neměly být uplatňovány dříve, než bude

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti (Úř. věst. L 344, 29.12.2010, s. 1).

⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací (Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22).

umožněno sloučení rodiny, neboť pracovníci s vysoce odbornými dovednostmi a jejich rodiny pravděpodobně budou mít příznivou výchozí pozici, pokud jde o začlenění do hostitelské komunity. S cílem usnadnit bezproblémový vstup pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi by se povolení k pobytu jejich rodinných příslušníků měla vydávat ve stejnou dobu jako modrá karta EU, jestliže jsou splněny příslušné podmínky a žádosti byly podány současně.

- (37) V zájmu získání pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi a podpoření jejich trvalého pobytu v Unii a při zajištění mobility v rámci Unie a cirkulační migrace by měly být stanoveny odchylky od směrnice Rady 2003/109/ES⁴³, aby byl držitelům modré karty EU umožněn snadnější přístup k získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU.
- (38) Aby se podpořila mobilita pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi mezi Unií a zeměmi jejich původu, měly by být stanoveny odchylky od směrnice 2003/109/ES, jež umožní pracovníkům s vysoce odbornými dovednostmi ze třetích zemí poté, co obdrží právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU, delší období nepřítomnosti, než stanoví uvedená směrnice.
- (39) Profesionální a geografická mobilita pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi ze třetích zemí by měla být považována za důležitý faktor přispívající ke zlepšení účinnosti trhů práce v celé Unii, řešení nedostatku dovedností a k vyrovnání regionálních rozdílů. Měla by být usnadněna mobilita v rámci Unie.
- (40) Stávající právní nejistota ohledně pracovních cest pracovníků s vysoce odbornými dovednostmi by měla být řešena definováním tohoto pojmu a stanovením seznamu činností, které by se ve všech členských státech a ve všech případech měly považovat za obchodní činnosti. Druhým členským státům by nemělo být umožněno vyžadovat od držitelů modré karty EU zapojených do obchodních činností pracovní povolení nebo jakékoli jiné povolení než modrou kartu EU vydanou prvním členským státem. Jestliže modrou kartu EU vydal členský stát, který neuplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, její držitel by měl mít na základě modré karty EU právo vstupu a pobytu v jednom nebo několika dalších členských státech za účelem obchodní činnosti na nejvýše 90 dnů za každé období 180 dnů.
- (41) Držitelům modré karty EU by měl být za zjednodušených podmínek umožněn přesun do druhého členského státu, kde na základě stávající pracovní smlouvy nebo závazné pracovní nabídky chtějí požádat o novou modrou kartu EU. Druhým členským státům by nemělo být umožněno vyžadovat od držitelů modré karty EU jakékoli jiné povolení než modrou kartu EU vydanou prvním členským státem. Jakmile podají žádost o modrou kartu EU ve lhůtě stanovené touto směrnicí, měl by jim být umožněn nástup do zaměstnání. Ve druhém členském státě by postup pro vydání modré karty EU měl být jednodušší než u první modré karty EU; jelikož mobilní držitel modré karty EU již po určitou dobu vykonává činnost vyžadující vysoce odborné dovednosti v jednom členském státě, neměl by druhý členský stát mít potřebu kontrolovat všechny tytéž podrobnosti podruhé. Mobilita by se však měla řídit poptávkou, a proto by v druhém členském státě měla vždy být požadována pracovní smlouva a výše mzdy by měla splňovat minimální výši stanovenou druhým členským státem v souladu s touto směrnicí.

⁴³ Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (Úř. věst. L 16, 23.1.2004, s. 44).

- (42) Ačkoli jsou v této směrnici stanovena některá zvláštní pravidla, pokud jde o vstup a pobyt na území druhého členského státu za účelem obchodní činnosti a o přesun do druhého členského státu za účelem podání žádosti o novou modrou kartu EU na jeho území, všechna ostatní pravidla upravující přeshraniční pohyb osob, stanovená v příslušných ustanoveních schengenského *acquis*, zůstávají v platnosti.
- (43) Jestliže modrou kartu EU vydal členský stát, který neuplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, a držitel modré karty EU v situaci mobility stanovené v této směrnici překročí vnější hranici ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399⁴⁴, měl by mít členský stát právo vyžádat si doklady potvrzující, že držitel modré karty EU vstupuje na jeho území buď za účelem obchodních činností, nebo proto, aby na základě pracovní smlouvy nebo závazné pracovní nabídky požádal o novou modrou kartu EU. V případě mobility za účelem obchodních činností by členský stát měl mít možnost vyžadovat důkazy o pracovním účelu pobytu, například pozvání, vstupenky nebo doklady popisující obchodní činnost společnosti a funkci držitele modré karty EU v této společnosti.
- (44) Pokud se držitel modré karty EU přesune do druhého členského státu za účelem podání žádosti o modrou kartu EU a doprovází ho rodinní příslušníci, měl by tento členský stát mít možnost vyžadovat doklady o jejich legálním pobytu v prvním členském státě. Dále by v případě překročení vnější hranice ve smyslu nařízení (EU) 2016/399 měly členské státy, které schengenské *acquis* uplatňují v plném rozsahu, konzultovat Schengenský informační systém a odepřít vstup osobám, o nichž byl v tomto systému pořízen záznam pro účely odepření vstupu nebo pobytu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006⁴⁵, nebo vyslovit námitku proti mobilitě těchto osob.
- (45) Pro účely pobytu osob požívajících mezinárodní ochrany v členských státech je nezbytné zajistit, aby i jiné členské státy než ten, který jim poskytl mezinárodní ochranu, obdržely informace o ochraně dotyčných osob, tak aby mohly plnit své povinnosti související s dodržováním zásady nenavracení.
- (46) Pokud chce členský stát vyhostit osobu, která získala v tomto členském státě modrou kartu EU a požívá mezinárodní ochrany v jiném členském státě, měla by mít daná osoba nárok na ochranu před vyhoštěním zaručenou směrnicí 2011/95/EU a článkem 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951, ve znění protokolu podepsaného v New Yorku dne 31. ledna 1967 (dále jen „Ženevská konvence“).
- (47) Pokud je vyhoštění osoby požívající mezinárodní ochrany mimo území členských států povoleno v souladu se směrnicí 2011/95/ES, měly by být členské státy povinny zajistit, aby byly získány veškeré informace z příslušných zdrojů, včetně – ve vhodných případech – členského státu, který mezinárodní ochranu poskytl, a byly důkladně posouzeny s cílem zajistit, aby rozhodnutí o vyhoštění dotyčné osoby bylo v souladu s článkem 4 Listiny základních práv Evropské unie.
- (48) Měla by být stanovena zvláštní úprava týkající se podávání zpráv za účelem kontroly provádění této směrnice s ohledem na určení možných dopadů na odliv mozků

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1).

⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II) (Úř. věst. L 381, 28.12.2006, s. 4).

z rozvojových zemí a případných protiopatření, s cílem zabránit plýtvání kvalifikovanými pracovními silami.

- (49) Jelikož cílů této směrnice, jmenovitě zavedení zvláštních postupů pro přijímání a přijetí podmínek vstupu a pobytu a práv státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti a jejich rodinných příslušníků, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, zejména pak – aby se lépe využilo celkové atraktivity EU – pokud jde o zajištění mobility uvedených osob mezi členskými státy a poskytnutí jasného jediného souboru kritérií pro přijetí ve všech členských státech těmto osobám, a může jich být tedy lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „SEU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (50) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie v souladu s článkem 6 SEU.
- (51) V souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o vysvětlujících dokumentech⁴⁶ se členské státy zavázaly v odůvodněných případech přikládat k oznámení svých prováděcích opatření jeden či více dokumentů vysvětlujících vztah mezi prvky směrnice a odpovídajícími částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.
- (52) V souladu s články 1 a 2 a čl. 4a odst. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného k SEU a k SFEU, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Spojené království ani Irsko neúčastní přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.
- (53) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného k SEU a k SFEU, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.
- (54) Směrnice 2009/50/ES by proto měla být zrušena,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Kapitola I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví:

⁴⁶ Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

- a) podmínky vstupu a pobytu delšího než tři měsíce na území členských států pro státní příslušníky třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti a pro jejich rodinné příslušníky, stejně jako jejich práva;
- b) podmínky vstupu státních příslušníků třetích zemí a jejich rodinných příslušníků uvedených v písmenu a) do jiných členských států, než je členský stát, který jako první vydal modrou kartu EU, a pro pobyt v nich, stejně jako jejich práva.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „státním příslušníkem třetí země“ osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 20 odst. 1 Smlouvy;
- b) „zaměstnáním vyžadujícím vysoce odborné dovednosti“ zaměstnání vykonávané osobou, která:
 - je v daném členském státě chráněna jako zaměstnanec v souladu s vnitrostátními pracovními předpisy nebo s vnitrostátní praxí, bez ohledu na právní vztah, za účelem výkonu řádné a účinné práce pro druhou osobu nebo podle jejich pokynů,
 - je placena a
 - má požadovanou způsobilost, která je doložena vyšší odbornou kvalifikací;
- c) „modrou kartou EU“ průkaz o povolení k pobytu nesoucí označení „Modrá karta EU“, které opravňuje jejího držitele pobývat a pracovat na území členského státu podle této směrnice;
- d) „prvním členským státem“ členský stát, který státnímu příslušníkovi třetí země vydal modrou kartu EU jako první;
- e) „druhým členským státem“ jiný členský stát, než je první členský stát, v němž držitel modré karty EU zamýšlí vykonávat nebo již vykonává právo mobility ve smyslu této směrnice;
- f) „rodinnými příslušníky“ státní příslušníci třetích zemí ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86/ES;
- g) „vyšší odbornou kvalifikací“ kvalifikace doložená dokladem o vysokoškolské kvalifikaci nebo vyšších odborných dovednostech;
- h) „vysokoškolskou kvalifikací“ diplom, osvědčení nebo jiný doklad o dosažené kvalifikaci vydané příslušným orgánem a potvrzující úspěšné ukončení postsekundárního vysokoškolského nebo rovnocenného terciárního studijního programu, konkrétně souboru kurzů poskytovaných vzdělávacím zařízením, které bylo jako vysokoškolská instituce nebo rovnocenná vzdělávací instituce terciárního vzdělávání uznáno státem, v němž se nachází, pokud studium nezbytně k dosažení této kvalifikace trvalo alespoň tři roky a odpovídalo alespoň úrovni 6 podle klasifikace ISCED 2011 nebo úrovni 6 podle evropského rámce kvalifikací (EQF) v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
- i) „vyššími odbornými dovednostmi“ dovednosti doložené alespoň třemi lety odborné praxe na úrovni srovnatelné s vysokoškolskou kvalifikací, které souvisejí

s povoláním nebo odvětvím uvedeným v pracovní smlouvě nebo v závazné pracovní nabídce;

- j) „odbornou praxí“ skutečný a oprávněný výkon příslušného povolání;
- k) „regulovaným povoláním“ regulované povolání ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. a) směrnice 2005/36/ES;
- l) „obchodní činností“ dočasná činnost související s obchodními zájmy zaměstnavatele, jako je účast na interních a externích obchodních schůzkách, účast na konferencích a seminářích, sjednávání obchodních dohod, výkon obchodních či marketingových činností, provádění interních nebo klientských auditů, vyhledávání obchodních příležitostí nebo účast na školeních;
- m) „mezinárodní ochranou“ ochrana podle definice v čl. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/ES.

Článek 3

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o přijetí nebo byli přijati na území členského státu za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti.
2. Tato směrnice se nevztahuje na státní příslušníky třetích zemí:
 - a) kteří v některém členském státě žádají o mezinárodní ochranu a čekají na rozhodnutí o svém právním postavení nebo požívají dočasné ochrany podle směrnice Rady 2001/55/ES⁴⁷;
 - b) kteří žádají o ochranu v souladu s vnitrostátními právními předpisy, mezinárodními závazky nebo praxí členského státu a čekají na rozhodnutí o svém právním postavení nebo kterým byla v souladu s vnitrostátními právními předpisy, mezinárodními závazky nebo praxí členského státu ochrana přiznána;
 - c) kteří žádají o pobyt v členském státě jako výzkumní pracovníci ve smyslu směrnice (EU) 2016/801 za účelem práce na výzkumném projektu;
 - d) kteří mají právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta EU v členském státě v souladu se směrnicí 2003/109/ES a vykonávají své právo pobývat v jiném členském státě za účelem výkonu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti;
 - e) kteří vstupují na území členského státu na základě závazků stanovených v mezinárodní dohodě usnadňující vstup a dočasný pobyt některých kategorií fyzických osob v souvislosti s obchodem a investicemi s výjimkou státních příslušníků třetích zemí, kteří byli přijati na území členského státu jako osoba

⁴⁷ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (Úř. věst. L 212, 7.8.2001, s. 12).

převedená v rámci společnosti podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU⁴⁸;

- f) kteří byli přijati na území členského státu jako sezónní pracovníci podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU⁴⁹;
 - g) jejichž vyhoštění bylo odloženo z faktických nebo právních důvodů;
 - h) na které se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES⁵⁰, a to po dobu jejich vyslání na území dotyčného členského státu;
 - i) kteří na základě dohod mezi Unií a jejími členskými státy a třetími zeměmi požívají práv volného pohybu, jež jsou rovnocenná právům občanů Unie.
3. Touto směrnicí není dotčena žádná dohoda mezi Unií a jejími členskými státy nebo mezi členskými státy a jednou nebo více třetími zeměmi, která upravuje seznam povolání, na něž se tato směrnice nevztahuje, aby se prostřednictvím ochrany lidských zdrojů v rozvojových zemích, které jsou smluvními stranami těchto dohod, zajistil etický nábor pracovníků v odvětvích, kde existuje nedostatek pracovních sil.
4. Členské státy nevydávají státním příslušníkům třetích zemí pro účely zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti žádná jiná povolení než modrou kartu EU.

Článek 4

Príznivější ustanovení

1. Touto směrnicí nejsou dotčena příznivější ustanovení:
- a) práva Unie, včetně dvoustranných nebo mnohostranných dohod uzavřených mezi Unií nebo Unií a jejími členskými státy na jedné straně a jednou nebo více třetími zeměmi na straně druhé;
 - b) dvoustranných nebo mnohostranných dohod již uzavřených mezi jedním nebo více členskými státy a třetí zemí nebo více třetími zeměmi před vstupem této směrnice v platnost.
2. Touto směrnicí není dotčeno právo členských států přijmout nebo zachovat příznivější předpisy ve vztahu k článkům 10, 14, 15 a 16 a čl. 17 odst. 5.

⁴⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU ze dne 15. května 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společnosti (Úř. věst. L 157, 27.5.2014, s. 1).

⁴⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU ze dne 26. února 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 375).

⁵⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1).

Kapitola II

KRITÉRIA PRO PŘIJETÍ, ZAMÍTNUTÍ A ODNĚTÍ

Článek 5

Kritéria pro přijetí

1. Státní příslušník třetí země žádající o modrou kartu EU:
 - a) předloží platnou pracovní smlouvu, nebo stanoví-li tak vnitrostátní právní předpisy, závaznou nabídku zaměstnání pro zaměstnání vyžadující vysoce odborné dovednosti na dobu nejméně šesti měsíců v dotčeném členském státě;
 - b) pro regulovaná povolání předloží doklad o tom, že splňuje podmínky, jež jsou pro občany Unie stanoveny vnitrostátními právními předpisy pro výkon regulovaného povolání uvedeného v pracovní smlouvě, nebo stanoví-li tak vnitrostátní právní předpisy, v závazné nabídce zaměstnání;
 - c) pro neregulovaná povolání předloží důkaz o vyšší odborné kvalifikaci;
 - d) předloží platný cestovní doklad určený vnitrostátními právními předpisy, v případě potřeby i žádost o vízum nebo platné vízum a popřípadě i platný průkaz o povolení k pobytu nebo platné dlouhodobé vízum;
 - e) předloží doklady o tom, že má zdravotní pojištění, nebo stanoví-li tak vnitrostátní právní předpisy, že požádal o uzavření zdravotního pojištění pro všechna rizika, proti kterým jsou běžně pojištěni státní příslušníci daného členského státu, a to na dobu, kdy toto pojištění nebo odpovídající nároky na dávky nejsou poskytovány v souvislosti s pracovní smlouvou ani z této smlouvy nevyplývají.
2. Kromě podmínek stanovených v odstavci 1 platí, že hrubá roční mzda vyplývající z měsíční nebo roční mzdy uvedené v pracovní smlouvě nebo v závazné nabídce zaměstnání nesmí být nižší než minimální výše mzdy vymezená a zveřejněná pro tento účel členskými státy. Minimální výše mzdy vymezená členskými státy činí alespoň 1násobek, nikoli však více než 1,4násobek průměrné hrubé roční mzdy v členském státě.
3. Členské státy v případě zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti vyžadují, aby byly splněny veškeré podmínky vyplývající z platných právních předpisů, kolektivních smluv nebo zvyklostí v příslušných profesních odvětvích.
4. Odchylně od odstavce 2 a v případě povolání, u nichž je zvláště výrazná potřeba pracovníků ze třetích zemí a jež patří do hlavních tříd 1 a 2 klasifikace ISCO, je minimální výše mzdy 80 % minimální výše mzdy stanovené v dotčeném členském státě podle odstavce 2.
5. Odchylně od odstavce 2 v případě státních příslušníků třetích zemí, kteří získali vysokoškolskou kvalifikaci v období ne delším než tři roky před podáním žádosti o modrou kartu EU, činí minimální výše mzdy 80 % minimální výše mzdy stanovené v dotčeném členském státě podle odstavce 2. Tříleté období se použije vždy znovu po dosažení každé úrovně vysokoškolské kvalifikace.

Minimální výše mzdy uvedená v prvním pododstavci tohoto odstavce se použije vždy, když je podána žádost o první modrou kartu EU nebo prodloužení platnosti během tohoto tříletého období. Pokud je modrá karta EU vydaná během tříletého období prodloužena až po uplynutí tohoto tříletého období, použije se minimální výše mzdy podle odstavce 2. Pokud je však první modrá karta EU vydaná během tříletého období vydána na méně než 24 měsíců, použije se při prvním prodloužení platnosti nižší minimální výše mzdy podle prvního pododstavce tohoto odstavce.

6. Členské státy usnadní ověřování a uznávání dokladů o příslušné vyšší odborné kvalifikaci podle odst. 1 písm. c).
7. Členské státy zamítnou žádosti státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou pokládáni za osoby představující hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví.
8. Členské státy mohou od státního příslušníka třetí země požadovat, aby uvedl adresu svého bydliště na území těchto členských států.

Pokud vnitrostátní právní předpisy členského státu vyžadují, aby byla v době podání žádosti uvedena adresa, a dotčený státní příslušník třetí země svou budoucí adresu doposud nezná, členské státy akceptují adresu dočasnou. V takovém případě státní příslušník třetí země uvede svou trvalou adresu nejpozději při vydání modré karty EU podle článku 8.

Článek 6

Důvody zamítnutí

1. Členské státy zamítnou žádost o modrou kartu EU, pokud nastane některý z níže uvedených případů:
 - a) pokud žadatel nesplňuje podmínky uvedené v článku 5;
 - b) pokud byly předložené dokumenty získány podvodem, padělané či pozměněny.
2. Jsou-li trhy práce členských států vážně narušeny, například vysokou mírou nezaměstnanosti v daném povolání nebo odvětví, což se může omezovat jen na určitou část jejich území, mohou členské státy zjišťovat, zda dotčené volné místo nelze obsadit pracovní silou z dotčeného členského státu či z Unie, státními příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících v daném členském státě, kteří jsou již součástí jeho trhu práce na základě právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů, nebo dlouhodobě pobývajících rezidenty EU, kteří chtějí přesídlit do tohoto členského státu za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti v souladu s kapitolou III směrnice 2003/109/ES.

Dotčený členský stát uvědomí Komisi o svém záměru provést takové zjišťování ohledně daného povolání nebo odvětví, jež se může omezit pouze na určitou část jeho území, v souvislosti se státními příslušníky třetích zemí pocházejícími ze třetích zemí na příštích 12 měsíců a sdělí Komisi veškeré příslušné důvody svého rozhodnutí. Pro každé prodloužení na dalších 12 měsíců zašle dotčený členský stát nové odůvodněné oznámení.
3. Členské státy mohou žádost o modrou kartu EU zamítnout, pokud:
 - a) zaměstnavatel nesplnil své zákonné povinnosti týkající se sociálního zabezpečení, daní, pracovních práv nebo pracovních podmínek;

- b) podnik zaměstnavatele je či byl v likvidaci v souladu s vnitrostátními právními předpisy upravujícími insolvenční řízení nebo nevyvíjí žádnou hospodářskou činnost; nebo
 - c) byla zaměstnavateli uložena sankce za zaměstnávání neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí podle článku 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES⁵¹ nebo za nehlášené nebo nezákonné zaměstnávání podle vnitrostátních právních předpisů.
4. Členské státy mohou zamítnout žádost o modrou kartu EU s cílem zajistit etický nábor pracovníků v odvětvích, kde existuje nedostatek kvalifikovaných pracovníků v zemích původu.
5. Aniž je dotčen odstavec 1, rozhodnutí o zamítnutí žádosti zohlední konkrétní okolnosti daného případu a dodrží zásadu proporcionality.

Článek 7

Odnětí nebo neprodloužení platnosti modré karty EU

1. Členské státy odejmou nebo odmítnou prodloužit modrou kartu EU, pokud:
- a) modrá karta EU nebo předložené doklady byly získány podvodně nebo jsou padělané či pozměněny;
 - b) státní příslušník třetí země už nemá platnou pracovní smlouvu pro zaměstnání vyžadující vysoce odborné dovednosti nebo odbornou kvalifikaci ve smyslu požadavků uvedených v čl. 5 odst. 1 písm. b) a c) nebo výše jeho mzdy už nesplňuje požadavek minimální výše mzdy stanovené podle čl. 5 odst. 2, 4 nebo 5, aniž je dotčen článek 14.
2. Členské státy mohou odejmout modrou kartu EU, která byla vydána podle této směrnice, nebo odmítnout prodloužit její platnost v kterémkoli z těchto případů:
- a) z důvodu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví;
 - b) zaměstnavatel případně neplnil své zákonné povinnosti týkající se sociálního zabezpečení, daní, pracovních práv nebo pracovních podmínek;
 - c) nejsou splněny podmínky pro zaměstnání vyžadující vysoce odborné dovednosti vyplývající z platných právních předpisů, kolektivních smluv nebo praxe v příslušných profesních odvětvích;
 - d) státní příslušník třetí země neoznámil změny uvedené v čl. 13 odst. 1 a případně změny uvedené v čl. 14 odst. 3;
 - e) státní příslušník třetí země už nemá platný cestovní doklad;
 - f) státní příslušník třetí země nedodrží podmínky mobility podle této kapitoly nebo opakovaně zneužije ustanovení o mobilitě podle této kapitoly.

Pokud členské státy odejmou modrou kartu EU nebo neprodlouží její platnost na základě odst. 2 písm. e), stanoví před odnětím modré karty EU nebo předtím, než ji

⁵¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 168, 30.6.2009, s. 24).

odmítnou prodloužit, přiměřenou lhůtu na to, aby dotčený státní příslušník třetí země získal a předložil platný cestovní doklad.

3. Neoznámení podle čl. 13 odst. 1 nebo čl. 14 odst. 3 se nepokládá za dostatečný důvod k odnětí nebo neprodloužení platnosti modré karty EU, pokud držitel může prokázat, že oznámení se k příslušným orgánům nedostalo z důvodu nezávislého na jeho vůli.
4. Aniž je dotčen odstavec 1, v rozhodnutí o odnětí modré karty EU nebo o odmítnutí jejího prodloužení se zohlední konkrétní okolnosti daného případu a zásada proporcionality.

Kapitola III

MODRÁ KARTA EU A POSTUPY

Článek 8

Modrá karta EU

1. Státnímu příslušníkovi třetí země, který splňuje kritéria stanovená v článku 5 a na něhož se nevztahují důvody k zamítnutí podle článku 6, se vydá modrá karta EU.
Jestliže členský stát vydá pouze průkaz o povolení k pobytu na svém území a státní příslušník třetí země splňuje všechny podmínky pro přijetí podle této směrnice, dotčený členský stát mu udělí požadované vízum.
2. Členské státy stanoví standardní dobu platnosti modré karty EU, která činí nejméně 24 měsíců. Pokud je pracovní smlouva uzavřena na období kratší než uvedená doba, modrá karta EU se vydá alespoň na dobu trvání pracovní smlouvy s připočtením tří měsíců. Pokud se platnost modré karty EU prodlužuje, její platnost je nejméně 24 měsíců.
3. Modrou kartu EU vydávají příslušné orgány členského státu podle jednotného vzoru stanoveného v nařízení (ES) č. 1030/2002. Podle písm. a) bodů 7.5 až 9 přílohy uvedeného nařízení uvedou členské státy na modré kartě EU podmínky pro přístup na trh práce podle čl. 13 odst. 1 této směrnice. Do rubriky „druh povolení“ v průkazu o povolení k pobytu vyplní členské státy „modrá karta EU“.
4. Pokud členský stát vydá modrou kartu EU státnímu příslušníkovi třetí země, kterému udělil mezinárodní ochranu, uvede do rubriky „poznámky“ modré karty EU tohoto státního příslušníka třetí země tuto poznámku: „Mezinárodní ochrana udělena [název členského státu] dne [datum]“. Pokud členský stát mezinárodní ochranu držiteli modré karty EU odejme, vystaví případně novou modrou kartu EU, která není opatřena uvedenou poznámkou.
5. Pokud členský stát vydá modrou kartu EU státnímu příslušníkovi třetí země, kterému udělil mezinárodní ochranu jiný členský stát, členský stát vydávající modrou kartu EU uvede do modré karty EU poznámku „Mezinárodní ochrana udělena [název členského státu] dne [datum]“.

Dříve než členský stát tuto poznámku zanese, uvědomí o vydání modré karty EU členský stát, který má být v poznámce uveden, a požádá tento členský stát o

informaci, zda je držitel modré karty EU stále osobou požívající mezinárodní ochrany. Členský stát uvedený v poznámce odpoví do jednoho měsíce od obdržení žádosti o informaci. Pokud byla mezinárodní ochrana konečným rozhodnutím odňata, členský stát vydávající modrou kartu EU tuto poznámku do karty nezapíše.

Pokud byla v souladu s příslušnými mezinárodními nástroji nebo vnitrostátními právními předpisy přenesena odpovědnost za mezinárodní ochranu držitele modré karty EU na členský stát poté, co vydal modrou kartu EU podle prvního pododstavce, tento členský stát změní poznámku odpovídajícím způsobem do tří měsíců od převedení.

6. Modrá karta EU po dobu své platnosti opravňuje držitele:
 - a) ke vstupu, opětovnému vstupu a pobytu na území členského státu, který modrou kartu EU vydal;
 - b) k požívání práv přiznaných touto směrnicí.

Článek 9

Žádosti o přijetí

1. Členské státy určí, zda mají být žádosti o modrou kartu EU podávány státním příslušníkem třetí země nebo jeho zaměstnavatelem. Členské státy mohou rovněž přijímat žádosti od obou z nich.
2. Žádost se posuzuje a prověřuje jak v případě, že dotčený státní příslušník třetí země pobývá mimo území členského státu, v němž žádá o přijetí, tak v případě, že již na území tohoto členského státu oprávněně pobývá.

Článek 10

Procesní záruky

1. Příslušné orgány členských států přijmou rozhodnutí o žádosti o modrou kartu EU a žadatele o něm písemně vyrozumí, a to v souladu s postupy pro oznamování stanovenými vnitrostátními právními předpisy dotčeného členského státu. Oznámení se vydá nejpozději do 60 dnů ode dne podání žádosti.

Pokud se jedná o uznaného zaměstnavatele podle článku 12, oznámení se vydá nejpozději do 30 dnů ode dne podání žádosti.
2. Za výjimečných okolností řádně odůvodněných složitostí žádosti mohou členské státy prodloužit maximální lhůtu uvedenou odstavci 1 o 30 dnů. O prodloužení uvědomí žadatele dříve, než maximální lhůta vyprší.
3. Jsou-li informace nebo dokumenty poskytnuté na podporu žádosti nedostatečné nebo neúplné, oznámí příslušné orgány žadateli, jaké dodatečné informace jsou zapotřebí, a stanoví přiměřenou lhůtu pro jejich poskytnutí. Běh lhůty uvedené v odstavci 1 se pozastaví do doby, než orgány požadované dodatečné informace nebo dokumenty obdrží. Pokud nejsou dodatečné informace nebo dokumenty v této lhůtě poskytnuty, může být žádost zamítnuta.
4. Každé rozhodnutí o zamítnutí žádosti o modrou kartu EU nebo rozhodnutí o neprodloužení platnosti modré karty EU nebo o jejím odnětí se písemně oznámí dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země a případně jeho zaměstnavateli, a to

v souladu s postupy pro oznamování stanovenými příslušnými vnitrostátními právními předpisy. V oznámení jsou uvedeny důvody rozhodnutí a příslušný orgán, u kterého je možné podat odvolání, stejně jako lhůta pro podání odvolání. Členské státy zajistí účinný opravný prostředek v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

5. Žadatel je oprávněn předložit žádost o prodloužení platnosti před skončením platnosti modré karty EU. Členské státy mohou pro podání žádosti o prodloužení stanovit maximální lhůtu 60 dní před skončením platnosti modré karty EU.
6. Pokud doba platnosti povolení modré karty EU vyprší během postupu prodloužení platnosti, povolí členské státy státnímu příslušníkovi třetí země zůstat na jejich území, dokud příslušné orgány nepřijmou rozhodnutí o žádosti.

Článek 11

Poplatky

Výše poplatků, které členské státy požadují za zpracování žádosti, není nepřiměřená ani nadměrná.

Článek 12

Uznání zaměstnavatelé

1. Členské státy mohou rozhodnout, že v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí stanoví postupy uznávání zaměstnavatelů pro účely zjednodušených postupů pro získání modré karty EU.

Pokud se členský stát rozhodne stanovit postupy uznávání, poskytne dotčeným zaměstnavatelům jednoznačné a transparentní informace mimo jiné o podmínkách a kritériích schvalování, období platnosti uznání a důsledcích nedodržení podmínek, včetně možného odnětí a neprodloužení platnosti, stejně jako o všech příslušných sankcích.

Postupy uznávání nevytvářejí nepřiměřenou ani nadměrnou administrativní zátěž nebo náklady pro zaměstnavatele.

2. Členské státy mohou odmítnout uznat zaměstnavatele podle odstavce 1, pokud byla zaměstnavateli uložena sankce za zaměstnávání neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí podle směrnice 2009/52/ES.

Zjednodušené postupy zahrnují zpracování žádostí, jak je stanoveno v čl. 10 odst. 1 druhém pododstavci. Žadatelé jsou osvobozeni od povinnosti předkládat důkazy uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. c) a e) a v čl. 5 odst. 8.

3. Členské státy stanoví opatření s cílem zabránit možnému zneužití. Tato opatření mohou zahrnovat pravidelné sledování, posuzování a případně inspekce v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí.

Kromě jiných opatření mohou členské státy neprodloužit nebo odejmout status uznaného zaměstnavatele, pokud zaměstnavatel nesplnil závazky podle této směrnice, nebo v případě, že bylo uznání získáno podvodně.

Kapitola IV

PRÁVA

Článek 13

Přístup na trh práce

1. Držitel modré karty EU má v dotčeném členském státě neomezený přístup k zaměstnání vyžadujícímu vysoce odborné dovednosti. Členské státy mohou vyžadovat, aby byly informovány o změnách zaměstnavatele a o změnách ovlivňujících plnění kritérií pro vstup podle článku 5 v souladu s postupy stanovenými vnitrostátními právními předpisy.

Postupy informování nebrání právu držitele modré karty EU vykonávat zaměstnání.

2. Aniž jsou dotčena kritéria pro přijetí stanovená v článku 5, držitelé modré karty EU mohou souběžně se zaměstnáním vyžadujícím vysoce odborné dovednosti vykonávat samostatně výdělečnou činnost.
3. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy ponechat v platnosti omezení přístupu k zaměstnání, pokud činnosti v rámci takového zaměstnání zahrnují výkon veřejné moci a odpovědnost za ochranu obecných zájmů státu.
4. Tímto článkem není případně dotčena zásada upřednostňování občanů Unie podle ustanovení příslušných aktů o přistoupení.

Článek 14

Dočasná nezaměstnanost

1. Nezaměstnanost sama o sobě není důvodem pro odnětí modré karty EU, pokud doba trvání nezaměstnanosti nepřesáhne tři po sobě jdoucí měsíce nebo pokud nezaměstnanost nenastane více než jednou během doby platnosti modré karty EU.
2. Držitel modré karty EU má v období uvedeném v odstavci 1 možnost hledat a přijmout zaměstnání za podmínek stanovených v článku 13.
3. Držitel modré karty EU oznámí v souladu s příslušnými vnitrostátními postupy příslušným orgánům členského státu pobytu začátek a případně konec období nezaměstnanosti.

Článek 15

Rovné zacházení

1. Držitelé modré karty EU mají právo na rovné zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu, jenž modrou kartu EU vydal, pokud jde o:
 - a) podmínky zaměstnání, včetně minimálního věku pro výkon práce, a pracovní podmínky, včetně odměňování, propouštění, pracovní doby, dovolené a svátků, jakož i zdravotní a bezpečnostní požadavky na pracovišti;

- b) svobodu sdružování a spolčování a členství v odborových organizacích nebo svazech zaměstnavatelů nebo v organizaci, jejíž členové patří k určité profesní skupině, včetně práv a výhod poskytovaných uvedenými organizacemi, aniž jsou dotčeny vnitrostátní předpisy o veřejném pořádku a veřejné bezpečnosti;
 - c) vzdělávání a odbornou přípravu;
 - d) uznávání diplomů, osvědčení a jiných odborných kvalifikací v souladu s příslušnými vnitrostátními postupy;
 - e) oblasti sociálního zabezpečení uvedené v článku 3 nařízení (ES) č. 883/2004;
 - f) přístup ke zboží a službám a k nabídce výrobků a služeb určených pro veřejnost, včetně postupů pro získání bydlení, jakož i k informacím a poradenským službám poskytovaným úřady práce.
2. Pokud jde o odst. 1 písm. c), dotčené členské státy mohou omezit rovné zacházení, pokud jde o granty a půjčky na studium a obživu či jiné granty a půjčky týkající se středoškolského a vysokoškolského vzdělávání a odborné přípravy. Přístup k vysokoškolskému a postsekundárnímu vzdělávání může podléhat určitým požadavkům stanoveným vnitrostátními právními předpisy.
- Pokud jde o odst. 1 písm. f), dotčené členské státy mohou omezit rovné zacházení, pokud jde o postupy pro získání bydlení. Tímto ustanovením není dotčena smluvní svoboda v souladu s právem Unie a vnitrostátními právními předpisy.
3. Držitelé modré karty EU stěhující se do třetí země nebo jejich pozůstalí, kteří pobývají ve třetí zemi a jejichž práva jsou odvozena od držitele modré karty EU, obdrží v souvislosti se stářím, invaliditou nebo úmrtím zákonný důchod vyplývající z předcházejícího zaměstnání dotyčného držitele modré karty EU, na nějž vznikl nárok v souladu s právními předpisy uvedenými v článku 3 nařízení (ES) č. 883/2004, a to za stejných podmínek a podle stejné výměry jako státní příslušníci dotčených členských států, kteří přesídlí do třetí země.
4. Právo na rovné zacházení podle odstavce 1 se nedotýká práva členského státu odejmout modrou kartu EU nebo odmítnout prodloužit její platnost v souladu s článkem 7.
5. Tento článek se nevztahuje na držitele modré karty EU, kteří v dotčeném členském státě požívají práva na volný pohyb podle práva Unie.
6. Tento článek se vztahuje na držitele modré karty EU požívající mezinárodní ochrany pouze v případě, že mají bydliště v jiném členském státě, než je členský stát, který jim poskytl mezinárodní ochranu.

Článek 16

Rodinní příslušníci

1. Směrnice Rady 2003/86/ES se použije s odchylkami uvedenými v tomto článku.
2. Odchylně od čl. 3 odst. 1 a článku 8 směrnice 2003/86/ES nezávisí sloučení rodiny na splnění požadavku týkajícího se odůvodněných předpokladů, že držitel modré karty EU získá právo trvalého pobytu a že pobývá na území po stanovenou minimální dobu.

3. Odchylně od čl. 4 odst. 1 třetího pododstavce a čl. 7 odst. 2 druhého pododstavce směrnice 2003/86/ES lze integrační podmínky a opatření zmíněné v uvedených ustanoveních použít teprve poté, co bylo dotčeným osobám přiznáno právo na sloučení rodiny.
4. Odchylně od čl. 5 odst. 4 prvního pododstavce směrnice 2003/86/ES jsou v případě splnění podmínek pro sloučení rodiny a v případě, že byly žádosti podány souběžně, vydány průkazy o povolení k pobytu pro rodinné příslušníky ve stejné době jako modrá karta EU. Pokud se rodinní příslušníci připojí k držiteli modré karty EU až poté, co mu modrá karta EU byla vydána, a pokud jsou splněny podmínky pro sloučení rodiny, vydají se průkazy o povolení k pobytu do 60 dnů ode dne podání žádosti.
5. Odchylně od čl. 13 odst. 2 a 3 směrnice 2003/86/ES je doba platnosti průkazů o povolení k pobytu vydaných rodinným příslušníkům stejná jako doba platnosti modré karty EU, pokud to umožňuje platnost jejich cestovních dokladů.
6. Odchylně od čl. 14 odst. 1 písm. b) a odst. 2 směrnice 2003/86/ES členské státy neuplatní žádné lhůty, pokud jde o přístup na trh práce. Aniž jsou dotčena omezení stanovená v čl. 13 odst. 3 této směrnice, rodinní příslušníci mají přístup k výkonu zaměstnání nebo samostatně výdělečné činnosti v dotčeném členském státě.
Dříve než rodinný příslušník získá přístup k zaměstnání, mohou členské státy zjišťovat, zda dotyčné volné místo nelze obsadit pracovní silou z dotyčného členského státu či z Unie, státními příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících v daném členském státě, kteří jsou již součástí jeho trhu práce na základě právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů, nebo dlouhodobě pobývajících rezidenty EU, kteří chtějí přesídlit do tohoto členského státu za účelem výkonu zaměstnání v souladu s kapitolou III směrnice 2003/109/ES.
7. Odchylně od čl. 15 odst. 1 směrnice 2003/86/ES se pro účely výpočtu pěti let doby pobytu, jež se vyžaduje k získání samostatného povolení k pobytu, sčítají doby pobytu v různých členských státech.
8. Ustanovení v článku 17 o sčítání doby pobytu držitele modré karty EU v různých členských státech pro účely získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta EU se použijí obdobně.
9. Tento článek se nevztahuje na držitele modré karty EU, kteří v dotčeném členském státě požívají práva na volný pohyb podle práva Unie.
10. Tento článek se vztahuje na držitele modré karty EU požívající mezinárodní ochrany pouze v případě, že mají bydliště v jiném členském státě, než je členský stát, který jim poskytl mezinárodní ochranu.

Článek 17

Právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta EU pro držitele modré karty EU

1. Směrnice 2003/109/ES se použije s odchylkami uvedenými v tomto článku.
2. Odchylně od čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/109/ES členské státy přiznají právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta EU státním příslušníkům třetích zemí, kteří oprávněně a nepřetržitě pobývali jakožto držitelé modré karty EU na území těchto členských států po dobu tří let bezprostředně předcházejících podání příslušné žádosti.

Právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU udělené v souladu s prvním pododstavcem tohoto odstavce může být odňato před dovršením období pětiletého oprávněného a nepřetržitého pobytu na území členských států uvedeného v čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/109/ES, pokud se státní příslušník třetí země stane nezaměstnaným a nemá dostatečné prostředky pro svou obživu a případně pro obživu svých rodinných příslušníků, aniž by musel využívat systém sociální pomoci dotyčného členského státu.

Právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU se však neodejme, pokud státní příslušník třetí země:

- a) je dočasně neschopen práce z důvodu nemoci nebo úrazu;
 - b) je řádně zapsán jako nedobrovolný nezaměstnaný a je řádně zaregistrován u příslušného úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání;
 - c) zahájí odbornou přípravu, která se – pokud není státní příslušník třetí země nedobrovolně nezaměstnaný – vztahuje k předchozímu zaměstnání.
3. Odchylně od čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/109/ES může držitel modré karty EU, který využil možnosti stanovené v článku 20 této směrnice, sčítat doby pobytu v různých členských státech za účelem dodržení požadavku týkajícího se délky pobytu, pokud tento držitel splňuje současně tyto podmínky:
- a) pět let oprávněného a nepřetržitého pobytu na území členských států a
 - b) oprávněný a nepřetržitý pobyt jakožto držitele modré karty EU na území členského státu, v němž byla podána žádost o povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajících rezidenta EU, a to po dobu dvou let, které bezprostředně předcházejí podání příslušné žádosti.
4. Pro účely výpočtu pětiletého období oprávněného a nepřetržitého pobytu na území Unie podle odst. 3 písm. a) a odchylně od čl. 4 odst. 3 prvního pododstavce směrnice 2003/109/ES není toto pětileté období přerušováno obdobími nepřítomnosti na území členských států za předpokladu, že tato období jsou kratší než 12 po sobě jdoucích měsíců a celkově nepřesahují 18 měsíců z pětiletého období oprávněného a nepřetržitého pobytu.
5. Odchylně od čl. 9 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/109/ES prodlouží členské státy dobu, po kterou mohou být dlouhodobě pobývajícím rezidentem EU, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu s poznámkou podle čl. 18 odst. 2 této směrnice, a jeho rodinní příslušníci, kterým bylo přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU, nepřítomní na území členských států, na 24 po sobě jdoucích měsíců.
6. Odchyly stanovené v odstavcích 4 a 5 mohou být omezeny na případy, kdy dotčený státní příslušník třetí země může doložit, že na území členských států nebyl přítomen z důvodu výkonu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, dobrovolné služby nebo studia ve své zemi původu.
7. Ustanovení čl. 15 odst. 1 písm. f) a článku 19 a případně článku 16 a 21 se vztahují na držitele povolení k dlouhodobému pobytu s poznámkou podle čl. 18 odst. 2.
8. Pokud dlouhodobě pobývajícím rezidentem EU, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu s poznámkou podle čl. 18 odst. 2 této směrnice, využije svého práva přesídlit do druhého členského státu podle kapitoly III směrnice

2003/109/ES, čl. 14 odst. 3 a 4 a čl. 15 odst. 2 písm. b) této směrnice se nepoužije. Druhý členský stát může použít opatření podle čl. 20 odst. 6 této směrnice.

Článek 18

Povolení k dlouhodobému pobytu

1. Držitelům modré karty EU, kteří splňují podmínky pro získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU stanovené v článku 17 této směrnice, se vydá průkaz o povolení k pobytu podle čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1030/2002.
2. V průkazu o povolení k pobytu uvedenému v odstavci 1 tohoto článku v rubrice „poznámky“ členské státy vyplní „bývalý držitel modré karty EU“.

Kapitola V

MOBILITA MEZI ČLENSKÝMI STÁTY

Článek 19

Obchodní činnost v druhém členském státě

1. Pokud státní příslušník třetí země, který je držitelem platné modré karty EU vydané členským státem, který uplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, vstoupí a pobývá na území jednoho nebo více členských států po dobu 90 dnů v kterémkoli 180denním období za účelem výkonu obchodní činnosti, druhý členský stát od něj nevyžaduje jiné povolení k výkonu této činnosti kromě modré karty EU vydané prvním členským státem.
2. Státní příslušník třetí země, který je držitelem platné modré karty EU vydané členským státem, který neuplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, je oprávněn vstoupit a pobývat na území jednoho nebo více druhých členských států za účelem výkonu obchodní činnosti až na 90 dnů v kterémkoli 180denním období na základě modré karty EU vydané prvním členským státem. Druhý členský stát nevyžaduje žádné povolení k výkonu obchodní činnosti kromě modré karty EU vydané prvním členským státem.

Článek 20

Žádost o modrou kartu EU v druhém členském státě

1. Státní příslušník třetí země má po 12 měsících oprávněného pobytu v prvním členském státě jakožto držitel modré karty EU nárok vstoupit do druhého členského státu za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti na základě modré karty EU a platného cestovního dokladu podle podmínek stanovených v tomto článku.
2. Co nejdříve a nejpozději jeden měsíc po vstupu na území druhého členského státu předloží držitel modré karty EU nebo jeho zaměstnavatel nebo oba žádost o modrou

kartu EU příslušnému orgánu tohoto členského státu a předloží veškeré doklady o splnění podmínek uvedených v odstavci 3 pro potřeby druhého členského státu.

Držitel modré karty EU je oprávněn pracovat v druhém členském státě bezprostředně po podání žádosti.

Žádost může být příslušným orgánům druhého členského státu podána ještě během pobytu držitele modré karty EU na území prvního členského státu.

3. Pro účely žádosti uvedené v odstavci 2 předloží držitel modré karty EU:
 - a) platnou modrou kartu EU vydanou prvním členským státem;
 - b) platnou pracovní smlouvu, nebo stanoví-li tak vnitrostátní právní předpisy, závaznou nabídku zaměstnání pro zaměstnání vyžadující vysoce odborné dovednosti na dobu nejméně šesti měsíců ve druhém členském státě;
 - c) pro regulovaná povolání doklad o tom, že splňuje podmínky, jež jsou pro občany Unie stanoveny vnitrostátními právními předpisy pro výkon regulovaného povolání uvedeného v pracovní smlouvě, nebo stanoví-li tak vnitrostátní právní předpisy, v závazné nabídce zaměstnání;
 - d) platný cestovní doklad, jak stanoví vnitrostátní právní předpisy;
 - e) doklad potvrzující dodržení minimální výše mzdy ve druhém členském státě při použití čl. 5 odst. 2 nebo případně odst. 4 nebo 5.
4. Druhý členský stát zamítne žádost o modrou kartu EU, pokud nastane některý z níže uvedených případů:
 - a) nebyly předloženy dokumenty požadované podle odstavce 3;
 - b) dokumenty byly získány podvodným způsobem nebo byly padělané či pozměněny;
 - c) zaměstnání nesplňuje podmínky stanovené v platných právních předpisech, kolektivních smlouvách nebo odporuje zvyklostem ve smyslu čl. 5 odst. 3.
5. Druhý členský stát zamítne žádost o modrou kartu EU, pokud státní příslušník třetí země představuje hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví.
6. Druhý členský stát může zamítnout žádost o modrou kartu EU na základě zjišťování podle čl. 6 odst. 2 spolu s odůvodněným oznámením, jak je stanoveno v uvedeném článku, a pouze v případě, že druhý členský stát také zavedl toto zjišťování pro státní příslušníky třetích zemí pocházející ze třetích zemí podle této směrnice.
7. Druhý členský stát může zamítnout žádost o modrou kartu EU, pokud státní příslušník třetí země opakovaně využil možnost vstoupit a pracovat na území druhých členských států podle tohoto článku nezákonným způsobem. Druhý členský stát vyrozumí první členský stát o zamítnutí žádosti pro účely čl. 7 odst. 2 písm. f).
8. Odchylně od článku 10 odst. 1 přijme druhý členský stát rozhodnutí o žádosti o modrou kartu EU a písemně o něm vyrozumí žadatele a první členský stát nejpozději do 30 dnů ode dne podání žádosti, a to takto:
 - a) pokud jsou splněny podmínky stanovené v tomto článku, vydá modrou kartu EU a umožní státnímu příslušníkovi třetí země pobývat na svém území za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti; nebo

- b) pokud nejsou splněny podmínky stanovené v tomto článku, zamítne vydání modré karty EU a v souladu s postupy stanovenými vnitrostátními právními předpisy uloží žadateli a jeho rodinným příslušníkům povinnost opustit jeho území.
9. Pokud platnost modré karty EU vydané prvním členským státem skončí během tohoto postupu, může druhý členský stát, vyžadují-li to vnitrostátní právní předpisy, vydat vnitrostátní povolení k dočasnému pobytu nebo s ním srovnatelné povolení umožňující žadateli nadále oprávněně pobývat na jeho území do doby, než příslušné orgány o žádosti rozhodnou.
10. Již v druhém případě, kdy držitel modré karty EU a případně jeho rodinní příslušníci využijí možnosti přesídlit do jiného členského státu podle tohoto článku, se „prvním členským státem“ rozumí členský stát, z něhož se dotyčná osoba stěhuje, a „druhým členským státem“ členský stát, v němž žádá o pobyt. Odchylně od čl. 20 odst. 1 může držitel modré karty EU přesídlit do jiného členského státu podruhé po šesti měsících, kdy oprávněně pobýval v prvním členském státě jakožto držitel modré karty EU.

Článek 21

Pobyt rodinných příslušníků v druhém členském státě

1. Pokud držitel modré karty EU přesídli do druhého členského státu podle článku 20 a byla-li rodina již sloučena v prvním členském státě, jsou rodinní příslušníci tohoto držitele oprávněni jej doprovázet a vstoupit a pobývat na území druhého členského státu na základě platného průkazu o povolení k pobytu, který získali jako rodinní příslušníci držitele modré karty EU v prvním členském státě.
2. Do jednoho měsíce po vstupu na území druhého členského státu předloží, v souladu s vnitrostátními právními předpisy, dotyční rodinní příslušníci nebo držitel modré karty EU příslušným orgánům druhého členského státu žádost o povolení k pobytu rodinného příslušníka.
- Pokud platnost průkazu o povolení k pobytu rodinného příslušníka vydaného prvním členským státem skončí během tohoto postupu nebo již dále držitele neopravňuje k oprávněnému pobytu na území druhého členského státu, umožní druhý členský stát rodinnému příslušníkovi zůstat na jeho území, v případě potřeby na základě vydání vnitrostátního povolení k dočasnému pobytu nebo s ním srovnatelného povolení do doby, než příslušné orgány druhého členského státu o žádosti rozhodnou.
3. Druhý členský stát může od dotčených rodinných příslušníků požadovat, aby k žádosti o povolení k pobytu přiložili:
- svůj průkaz o povolení k pobytu vydaný prvním členským státem a platný cestovní doklad nebo jejich ověřené kopie;
 - doklad o tom, že jako rodinní příslušníci držitele modré karty EU pobývali v prvním členském státě.
4. Odchylně od čl. 16 odst. 4, pokud se rodinní příslušníci připojí k držiteli modré karty EU až poté, co přesídlil do druhého členského státu, a pokud jsou splněny podmínky pro sloučení rodiny, vydají se jim průkazy o povolení k pobytu do 30 dnů ode dne podání žádosti.

5. Kromě výjimek uvedených v článku 16 druhý členský stát nepožaduje důkazy uvedené v čl. 7 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 2003/86/ES.
6. Pokud nebyla rodina sloučena už v prvním členském státě, použije se článek 16.
7. Tento článek se vztahuje na držitele modré karty EU požívající mezinárodní ochrany pouze v případě, že přesídlili do jiného členského státu než členského státu, který jim poskytl mezinárodní ochranu.
8. Tento článek se nevztahuje na držitele modré karty EU, kteří ve druhém členském státě požívají práva na volný pohyb podle práva Unie.

Článek 22

Záruky a sankce

1. Pokud je modrá karta EU vydána členským státem, který neuplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, a držitel této modré karty EU překračuje vnější hranici pro účely mobility, jak je uvedeno v člancích 19 a 20, druhý členský stát je oprávněn požadovat jako důkaz o mobilitě držitele modré karty EU:
 - a) platnou modrou kartu EU vydanou prvním členským státem;
 - b) pro účely článku 19 důkaz o obchodním účelu pobytu;
 - c) pro účely článku 20 pracovní smlouvu nebo závaznou nabídku zaměstnání pro zaměstnání vyžadující vysoce odborné dovednosti na dobu nejméně šesti měsíců ve druhém členském státě.
2. Pokud je modrá karta EU vydána členským státem, který neuplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, a rodinní příslušníci spolu s tímto držitelem modré karty EU překračují vnější hranici za účelem stěhování do druhého členského státu podle čl. 21 odst. 1, druhý členský stát je kromě důkazů uvedených v odstavci 1 tohoto článku oprávněn požadovat od těchto rodinných příslušníků, aby předložili svůj průkaz o povolení k pobytu v prvním členském státě, který získali jako rodinní příslušníci držitele modré karty EU.
3. Pokud druhý členský stát žádost o modrou kartu EU podle čl. 20 odst. 8 písm. b) zamítne, umožní první členský stát na základě žádosti druhého členského státu držiteli modré karty EU a případně i jeho rodinným příslušníkům bez dalších formalit a bezodkladně opětovný vstup. Tento postup se použije i v případě, kdy platnost modré karty EU vydané prvním členským státem skončila nebo kdy byla modrá karta EU odejmuta během posuzování žádosti. Po opětovném vstupu do prvního členského státu se použije článek 14.
4. Držitel modré karty EU nebo jeho zaměstnavatel ve druhém členském státě mohou nést náklady související s opětovným vstupem držitele modré karty EU a jeho rodinných příslušníků podle odstavce 4.
5. Členské státy mohou vyvodit odpovědnost zaměstnavatele držitele modré karty EU za nedodržení podmínek mobility stanovených v této kapitole nebo za opakované zneužívání ustanovení o mobilitě podle této kapitoly.

Pokud je zaměstnavatel shledán odpovědným, dotčené členské státy stanoví sankce. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

6. V případě, že členský stát odejme nebo neprodlouží modrou kartu EU obsahující poznámku podle čl. 8 odst. 4 a rozhodne se vyhostit státního příslušníka třetí země, požádá členský stát uvedený v této poznámce o potvrzení, zda dotčená osoba v tomto členském státě stále požívá mezinárodní ochrany. Členský stát uvedený v poznámce odpoví do jednoho měsíce od obdržení žádosti o informaci.

Pokud státní příslušník třetí země v členském státě uvedeném v poznámce nadále požívá mezinárodní ochrany, je vyhoštěn do tohoto členského státu, který této osobě a jejím rodinným příslušníkům bezodkladně a bez formalit umožní opětovný vstup, aniž jsou dotčeny platné právní předpisy Unie či vnitrostátní právní předpisy a aniž je dotčena zásada zachování celistvosti rodiny.

Odchylně od druhého pododstavce si členský stát, který přijal rozhodnutí o vyhoštění, ponechá v souladu se svými mezinárodními závazky právo vyhostit státního příslušníka třetí země do jiné země, než je členský stát, který poskytl mezinárodní ochranu, pokud tato osoba splňuje podmínky uvedené v čl. 21 odst. 2 směrnice 2011/95/EU.

7. Překročí-li držitel modré karty EU nebo jeho rodinní příslušníci vnější hranici členského státu, který uplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, konzultuje tento členský stát Schengenský informační systém. Tento členský stát odepře vstup osobám, u kterých byl pořízen záznam za účelem odepření vstupu a pobytu v rámci Schengenského informačního systému.

Kapitola VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 23

Přístup k informacím a sledování

1. Členské státy zajistí, aby žadatelé měli snadný přístup k informacím o veškerých dokladech nezbytných pro podání žádosti a informacím o podmínkách vstupu a pobytu, včetně informací o právech, povinnostech a procesních zárukách státních příslušníků třetích zemí, na něž se vztahuje tato směrnice, a jejich rodinných příslušníků. Tyto informace zahrnují informace o minimální výši mzdy v dotčeném členském státě podle čl. 5 odst. 2, 4 a 5 a o příslušných poplatcích.

Tyto informace rovněž zahrnují informace:

- a) o obchodní činnosti, kterou může držitel modré karty EU vydané v jiném členském státě provozovat na území dotčeného členského státu podle článku 19;
- b) o příslušných postupech pro získání modré karty EU a průkazu o povolení k pobytu pro rodinné příslušníky v druhém členském státě podle článků 20 a 21.

V případě, že se členské státy rozhodnou využít možnosti uvedené v čl. 6 odst. 2, o zahájení zjišťování situace na trhu práce v daném povolání nebo odvětví v určitém regionu se informuje stejným způsobem.

2. Každý rok a po každé změně sdělí členské státy Komisi koeficient, který se rozhodly stanovit pro určení minimální výše mzdy, a výsledné nominální částky podle čl. 5 odst. 2, 4 a 5.

Členské státy sdělí každý rok Komisi seznam povolání, na která se vztahuje výjimka podle čl. 5 odst. 4.

Pokud členské státy zamítnou žádost o modrou kartu EU na základě ohledů vyplývajících z etického náboru podle čl. 6 odst. 4, oznámí Komisi a ostatním členským státům řádně odůvodněné rozhodnutí s uvedením dotyčných zemí a odvětví.

Členské státy sdělí Komisi každý rok seznam povolených obchodních činností ve smyslu čl. 2 písm. l) pro účely použití článku 19.

3. Členské státy sledují dopad této směrnice na vnitrostátní trhy práce a každý rok o něm informují Komisi.

Článek 24

Statistika

1. Členské státy každoročně a poprvé nejpozději ke dni ...⁵² předají Komisi v souladu s nařízením (ES) č. 862/2007⁵³ statistiky o počtu státních příslušníků třetích zemí, kterým byla v předchozím kalendářním roce vydána modrá karta EU, a o počtu státních příslušníků třetích zemí, kterým bylo její vydání zamítnuto, přičemž konkrétně uvedou žádosti zamítnuté podle čl. 6 odst. 2, a o počtu státních příslušníků třetích zemí, kterým byla v předchozím kalendářním roce modrá karta EU prodloužena nebo odejmuta. Tyto statistiky jsou členěny podle státní příslušnosti, povolání, délky platnosti průkazu o povolení, pohlaví a věku žadatelů a podle hospodářských odvětví. Tyto statistiky o státních příslušnicích třetích zemí, kterým byla udělena modrá karta EU, jsou dále členěny na osoby požívající mezinárodní ochrany, požívající práva na volný pohyb a osoby, které získaly právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta EU v souladu s článkem 17.

Stejným způsobem se předá i statistika týkající se přijatých rodinných příslušníků, avšak bez informací o jejich povolání a hospodářských odvětvích.

V případě držitelů modré karty EU a jejich rodinných příslušníků, kteří získali průkaz o povolení k pobytu v některém druhém členském státě v souladu s články 20 a 21, se mezi poskytovanými informacemi navíc uvádí i členský stát předchozího pobytu.

2. Pro účely provádění čl. 5 odst. 2, 4 a 5 se odkazuje na údaje zaslané Eurostatu podle nařízení (EU) č. 549/2013⁵⁴.

Článek 25

Podávání zpráv

Komise každé tři roky a poprvé do [pět let po vstupu tohoto nařízení v platnost] podá Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice v členských státech, zejména hodnocení dopadu článků 5, 12, 19 a 20 a dopadu této směrnice na situaci vnitrostátních trhů práce. Komise navrhne nezbytné změny.

Komise zejména posoudí význam minimální výše mzdy stanovené v článku 5 a odchylek stanovených v uvedeném článku, přičemž mimo jiné přihledne k různorodosti hospodářských, odvětvových a zeměpisných podmínek a k dopadu na trh práce v rámci členských států.

⁵² Čtyři roky po vstupu této směrnice v platnost.

⁵³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 ze dne 11. července 2007 o statistice Společenství v oblasti migrace a mezinárodní ochrany a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 311/76 o sestavování statistik o zahraničních pracovnících (Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 23).

⁵⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii (Úř. věst. L 174, 26.6.2013, s. 1).

Článek 26

Spolupráce mezi kontaktními místy

1. členské státy určí kontaktní místa, která budou odpovídat za přijímání a předávání informací potřebných k provedení článků 17, 19, 20 a 23 a budou vzájemně účinně spolupracovat.
2. Kontaktní místa členských států zejména účinně spolupracují v rámci postupů uznávání se zúčastněnými subjekty v odvětví vzdělávání, odborné přípravy, zaměstnanosti a mládeže, stejně jako v dalších příslušných oblastech politiky v rozsahu potřebném k provádění čl. 5 odst. 1 písm. c) a čl. 5 odst. 6.
3. členské státy poskytnou při výměně informací a dokladů podle odstavce 1 odpovídající spolupráci. členské státy upřednostní výměnu informací elektronickými prostředky.

Článek 27

Zrušení směrnice 2009/50/ES

Směrnice 2009/50/ES se ruší s účinkem ode dne ... [dva roky +1 den po vstupu této směrnice v platnost].

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávacími tabulkami obsaženými v příloze II.

Článek 28

Provedení

1. členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do [dva roky po vstupu této směrnice v platnost]. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.
Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob tohoto odkazu si stanoví členské státy.
2. členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.
3. Odchylně od odstavce 1 členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 2 písm. g) a i), pokud jde o uznání vyšších odborných dovedností jako vyšší odborné kvalifikace do [dva roky po obecné lhůtě pro provedení ve vnitrostátním právu].

Článek 29

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 30

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*